

Spolufinancováno
Evropskou unií

Plán sociálního začleňování Ralsko, 2024-2028

srpen, 2024

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu plus prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus v rámci projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování_RSSZ“ registrační číslo projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Obsah

Úvodní slovo	6
I Představení dokumentu.....	7
1.1 Přehled strategických a specifických cílů Plánu sociálního začleňování.....	8
1.2 Zařazení plánu a řešení problematiky v rámci územního celku a jeho úřadu.....	10
1.3 Vazba na strategické dokumenty	10
II Analytická část	11
2.1 Představení územního celku	11
2.2 Charakteristika sociálního vyloučení	13
2.2.1 Index sociálního vyloučení.....	13
2.2.2 Výplaty sociálních dávek	14
2.2.3 Sociálně vyloučené lokality.....	20
2.2.4 Zaměstnanost.....	24
2.2.5 Zadluženost.....	26
2.2.6 Bydlení	30
2.2.7 Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví	31
2.2.8 Vzdělávání.....	34
2.2.9 Rodina a volný čas	35
2.2 Vyhodnocení předchozího plánovacího cyklu	37
2.3 Syntetická analýza	43
III Strategická část.....	46
1 Rodina, volný čas a vzdělávání.....	46
2 Dluhy	51
3 Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví	53
4 Zaměstnanost	55
5 Bydlení.....	56
IV Implementační část.....	58
4.1 Řídící struktura implementace.....	58
4.2 Analýza rizik a nastavení řízení rizik	59
4.3 Sledování, vyhodnocování a revize Strategického plánu sociálního začleňování města Ralsko 2022-2025.....	60
4.4 Financování Plánu sociálního začleňování.....	60

4.4.1 Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+	60
V Seznam zdrojů	62
VI Seznam obrazových příloh	62
VII Seznam grafů	62
VIII Seznam tabulek	63

Seznam zkratek

ASZ – Agentura (odbor) pro sociální začleňování

APK – Asistenti prevence kriminality

CS – cílová skupina

ČR – Česká republika

DP – Domovníci preventisté

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

ETHOS – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení v prostředí ČR

KPSS – Komunitní plán sociálních služeb

KPSVL – Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

KPSV+ – Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+

LK – Lokální konzultant

LP – Lokální partnerství

MěÚ – Městský úřad

MOP – Mimořádná okamžitá pomoc

MP – Městská policie

NPO – Národní plán obnovy

OO PČR – Obvodní oddělení policie České republiky

OPZ+ – Operační program zaměstnanost

ORP – Obce s rozšířenou působností

OSVZ – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

POÚ – Obec s pověřeným obecním úřadem

PS – Pracovní skupina

PSZ – Plán sociálního začleňování

SAS – Sociálně aktivizační služba

SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů

SON – Svazek obcí Novoborska

SOU – Střední odborné učiliště

SPSZ – Strategický plán sociálního začleňování

SPO – Společně posuzovaná osoba

SVL – Sociálně vyloučená lokalita

SVP – Speciální vzdělávací potřeby

TAP – Tematický akční plán

UoZ – Uchazeč o zaměstnání

ÚP – Úřad práce

VLS – Vojenské lesy a statky ČR

VPP – Veřejně prospěšné práce

ZSRM – Zpráva o stavu Romské menšiny

ZŠ – Základní škola

Úvodní slovo

Vážení občané,

předkládaný Plán sociálního začleňování města Ralsko 2024-2028 je jedním ze základních strategických dokumentů města Ralsko. Pro naše město je důležitý s ohledem na vysokou míru sociálního vyloučení, která se týká zejména částí Plouznice a Náhlov. Problém sociálního vyloučení není v našem městě nový a již řadu let se jej město Ralsko snaží, s dílčími úspěchy, řešit. Přesto se celková míra sociálního vyloučení dlouhodobě zvyšuje. Problematika sociálního vyloučení je velmi komplexní, mnohdy těžko uchopitelná. Sociálně vyloučenou osobou se může stát téměř každý, neboť jedna náhlá negativní událost v životě zpravidla ovlivní příchod další, čímž se jedinec dostává stále hlouběji do sociální krize. Procesem sociálního vyloučení jsou jednotlivci či celé skupiny vytěsňováni na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, které jsou jinak ostatním členům společnosti dostupné. K sociálnímu vyloučení nedochází pouze omezováním přístupu k jednomu zdroji, ve hře je vždy více různých faktorů, které se kumulují. Představa, že sociální vyloučení souvisí pouze s extrémní materiální chudobou, je tedy mylná. V našem městě je sociální vyloučení spojeno s oblastmi bydlení, vzdělávání, zdraví zaměstnanosti a zadluženosti a prostorové segregace, kdy mají lidé ve svém bydlišti zhoršený přístup k veřejným službám a také k možnostem pracovního uplatnění.

Tento dokument přistupuje ke zmírnění sociálního vyloučení ve dvou rovinách. Za prvé představuje postupy, které koordinují aktivity celé řady aktérů, aby vytvořily provázaný, vzájemně se doplňující a posilující celek. Plán dále slouží jako podklad pro sestavování rozpočtu města Ralsko a dále jako podklad k čerpání prostředků z operačních programů Evropských strukturálních fondů, a dalších dotačních titulů, z nichž bude značná část uvedených opatření financována. Na tvorbě Plánu se podíleli členové pracovních skupin k jednotlivým oblastem sociálního vyloučení a zástupci takzvaného Lokálního partnerství zahrnujícího aktéry z řad veřejné správy i neziskových organizací. Na odbornou stránku dohlížejí garanti témat sociálního začleňování, koordinaci zapojených aktérů zajišťuje manažer sociálního začleňování ve spolupráci s lokální konzultantkou Agentury. Plán obsahuje pět tematicky sloučených oblastí: Rodina, volný čas, vzdělávání, bydlení, bezpečnost, prevence kriminality, zdraví, zaměstnanost a dluhová problematika.

Na tomto místě patří velké díky všem, kteří se aktivně podíleli na tvorbě tohoto strategického dokumentu. Jeho tvorba byla provázána s dalšími strategickými materiály města Ralsko, což vyžadovalo vzájemnou koordinaci a spolupráci všech zapojených partnerů.

René Nesvadba, radní města Ralsko a manažer sociálního začleňování

I Představení dokumentu

Spolupráce města Ralsko a Agentury pro sociální začleňování byla zahájena začátkem roku 2013. Standardní forma tříleté komplexní intenzivní podpory byla ukončena k 30. červnu 2016, načež byla realizována podpora vzdálená do konce roku 2016. Během tohoto období se Ralsku podařilo zavést několik opatření, která napomáhají zlepšení situace ve městě. Jednalo se zejména o volnočasové, zájmové, zážitkové a vzdělávací aktivity pro děti, mládež a rodiče. Dále zajištění sociálních služeb a nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Také zavedení asistentů prevence kriminality a domovníků preventistů. V roce 2016 vstoupilo Ralsko do Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL)¹, po třech letech intenzivní podpory přešlo do režimu tzv. vzdálené komplexní podpory. V červnu 2022 město Ralsko podepsalo s Agenturou pro sociální začleňování Memorandum o spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+, které trvá dodnes. Město Ralsko od zahájení spolupráce s Agenturou také zavedlo opatření, která pomáhají obyvatelům Ralska při řešení dluhů.

Hlavním nástrojem pro činnost Agentury je Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+)². Podle metodiky KPSV+ je výstupem spolupráce mezi Agenturou a územním celkem Plán sociálního začleňování (PSZ), který je v souladu s Memorandem o spolupráci. Přílohou memoranda je Popis spolupráce, který stanovuje harmonogram aktivit a společných kroků pro nadcházející období s podporou členů Lokálního partnerství. Zpracovaný PSZ umožňuje územnímu celku přístup k prostředkům ESIF vázaným na KPSV+.

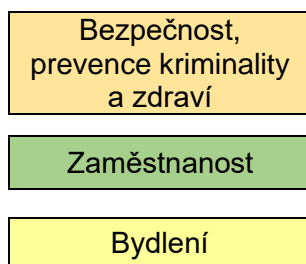
Plán sociálního začleňování je komplexním dokumentem a řeší následujících 5 tematických oblastí:

Rodina, volný čas a
vzdělávání

Dluhy

¹Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) byl nástrojem pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování. Cílem KPSVL bylo zajištění realizace místních opatření sociální integrace založených na lokálních potřebách. V rámci tohoto přístupu mohly obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. V režimu KPSVL bylo zapojeno celkem 49 lokalit čítajících 87 obcí. Z toho 40 obcí bylo do KPSVL zapojeno samostatně a dalších 47 obcí bylo zapojeno v rámci 9 svazků.

²Jedná se o inovovaný nástroj vládní politiky určený k podpoře územně samosprávných celků a jejich svazků či místních akčních skupin a jejich klíčových partnerů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. Implementací KPSV 2021+ je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR), konkrétně jeho odbor (Agentura) pro sociální začleňování a MMR jakožto řídicí orgán, ve spolupráci s Ministerstvem školství a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV) a Úřadem vlády České republiky.

Cílovou skupinou (CS), na které cílí intervence v této strategii, jsou osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Podrobnější specifikace CS je součástí analytické a strategické části v příslušných tematických oblastech.

Do tvorby PSZ jsou zapojeni kromě lokální konzultantky a manažera sociálního začleňování města Ralsko, také vedení města Ralsko, Městská policie Ralsko, Úřad práce v Mimoní, nezisková organizace Člověk v tísni a zástupci z projektu na Komunitní práci. Všichni jmenovaní aktéři jsou členové Lokálního partnerství. Situační analýzu 2024 a Výzkumnou zprávu 2023 pro tematickou oblast dluhy vypracovalo Oddělení výzkumů a evaluace ASZ. Zaměření tematického výzkumu bylo zvoleno s ohledem na zapojení Ralska do poradenského programu č. 7 *Dluhová prevence, podpora informovanost a podpora sítě služeb v oblasti dluhů*. Odbornou konzultantkou v tematické oblasti dluhy je Bc. Barbara Halířová.

Doba platnosti Plánu sociálního začleňování je stanovena na 4 roky (2024-2028). Po uplynutí této doby bude nutná aktualizace dokumentu. PSZ obsahuje analytickou část, strategickou část strukturovanou na strategické cíle, specifické cíle, opatření, k nim stanovené odpovědné subjekty, indikátory a zdroje. Dále je zde implementační část, která popisuje, jak bude probíhat řízení realizace PSZ a zavádění jednotlivých opatření pro dosažení cílů, přičemž se klade důraz na koordinaci práce místních aktérů. Důležitou součástí dokumentu je i finanční plán. Navržená řešení v tomto dokumentu jsou akceptovatelná z hlediska implementace národních politik i z hlediska potřeb územního celku a jeho priorit v dané oblasti a též představují přínos v oblasti sociálního začleňování s pozitivním dopadem na cílovou skupinu.

1.1 Přehled strategických a specifických cílů Plánu sociálního začleňování

Pro lepší orientaci v dokumentu uvádíme přehled strategických a specifických cílů podle jednotlivých tematických oblastí. Ve strategické části (kapitola III) plánu jsou jednotlivé cíle specifikovány detailněji a rozepsány v konkrétní opatření.

Tabulka 1 – Strategické a specifické cíle jednotlivých tematických oblastí

Rodina, volný čas vzdělávání
Strategický cíl 1.1 Zlepšit sociální situaci rodin, zajistit samostatné fungování rodin v běžném životě a zdravý vývoj dětí
Specifický cíl 1.1.1 Alespoň s 50 rodinami se bude v letech 2025-2028 pracovat na zlepšení jejich socioekonomické situace, zvýšení rodičovských kompetencí a zdravém vývoji dětí
Strategický cíl 1.2 Zajistit školní úspěch dětí se sociálním znevýhodněním
Specifický cíl 1.2.1 Každoročně se od roku 2025 zvyšuje podíl dětí se sociálním znevýhodněním na předškolním vzdělávání
Specifický cíl 1.2.2 Od roku 2025 se sníží riziko předčasného odchodu dětí ze vzdělávání
Specifický cíl 1.2.3 Každý rok alespoň 90% vycházejících žáků ZŠ z Náhlova a Ploužnice začne navštěvovat střední školu, včetně SOU, a 80% dokončí alespoň první ročník
Strategický cíl 1.3 Podchytit děti a mládež za účelem jejich osobnostního rozvoje
Specifický cíl 1.3.1 Od roku 2025 bude alespoň 30 dětí a mladých dospělých trávit svůj volný čas nezávadně a smysluplně
Strategický cíl 1.4 Podpora komunitní práce a sousedských aktivit v Ralsku
Specifický cíl 1.4.1 Do roku 2028 selepší podmínky spoluzití obyvatel Ralska
Dluhy
Strategický cíl 2.1 Snížit dluhovou zátěž obyvatel a zabezpečit prevenci dalšího zadlužování
Specifický cíl 2.1.1 V letech 2025-2028 bude u 85 % klientů nově zavedených služeb zmapována jejich zadluženost
Specifický cíl 2.1.2 Do konce roku 2027 se sníží nárůst dluhů vůči městu
Specifický cíl 2.1.3 V letech 2025-2028 bude u 25% klientů nově zavedených služeb snižena jejich dluhová zátěž
Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví
Strategický cíl 3.1 Zvýšení bezpečnosti a pocitu bezpečí v Ralsku a prevence rizikového a nežádoucího chování dětí a mládeže
Specifický cíl 3.1.1 Od roku 2025 nebude docházet k nárůstu trestných činů a přestupků proti veřejnému pořádku a občanskému soužití
Specifický cíl 3.1.2 Od roku 2025 se sníží míra podvodů páchaných na seniorech
Specifický cíl 3.1.3 Meziročně se od roku 2025 sníží míra užívání OPL, zejména mezi dětmi a mladými dospělými
Strategický cíl 3.2 Zajistit zdravé a pravidelné stravování obyvatel Ralska
Specifický cíl 3.2.1 Od roku 2025 bude potřebným obyvatelům v Ralsku poskytována potravinová pomoc
Zaměstnanost
Strategický cíl 4.1 Zvýšení zaměstnatelnosti osob znevýhodněných na trhu práce
Specifický cíl 4.1.1 Mezi lety 25 a 28 budou odstraněny bariéry úspěšného vstupu na trh práce alespoň u 50 osob

Specifický cíl 4.1.2 Do roku 2028 se rozšíří nabídka pracovních příležitostí pro osoby znevýhodněné na trhu práce
Bydlení
Strategický cíl 5.1 Podpora bydlení v Ralsku
Specifický cíl 5.1.1 Do roku 2030 se zlepší podmínky bydlení v Ralsku
Specifický cíl 5.1.2 Od roku 2025 bude každoročně úspěšně vyřízena zakázka týkající se udržení bydlení alespoň u 80% případů

Zdroj: vlastní zpracování

1.2 Zařazení plánu a řešení problematiky v rámci územního celku a jeho úřadu

Plán sociálního začleňování je strategicko-koncepční dokument se střednědobou platností, který je součinný se strategickými dokumenty územního celku. Navazuje tak na Strategický plán sociálního začleňování města Ralsko pro období 2022-2025 a je v souladu s Komunitním plánem sociálních služeb ORP Česká Lípa na období 2022-2026. PSZ vzniká v souladu i s dalšími strategickými dokumenty města, Plánem prevence kriminality města Ralsko na období 2023-2028, Prováděcím dokumentem města Ralsko 2022-2025 a Akčním plánem rozvoje města Ralsko 2023. Dokument vychází také ze Situační analýzy z mapování kontextu lokality Ralsko 2024. Agenda sociálního začleňování spadá zejména pod odbor sociálních věcí a také Městské policie Ralsko, která má v gesci práci s asistenty prevence kriminality a domovníků. Koordinaci a komunikaci aktivit směrem k veřejnosti a voleným zástupcům města zajišťuje radní René Nesvadba.

1.3 Vazba na další strategické dokumenty

V neposlední řadě je dokument provázán se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2024-2026. Plán sociálního začleňování je potažmo v synergii s národními strategiemi jako jsou Strategie sociálního začleňování 2021-2030, Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021-2030 a Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.

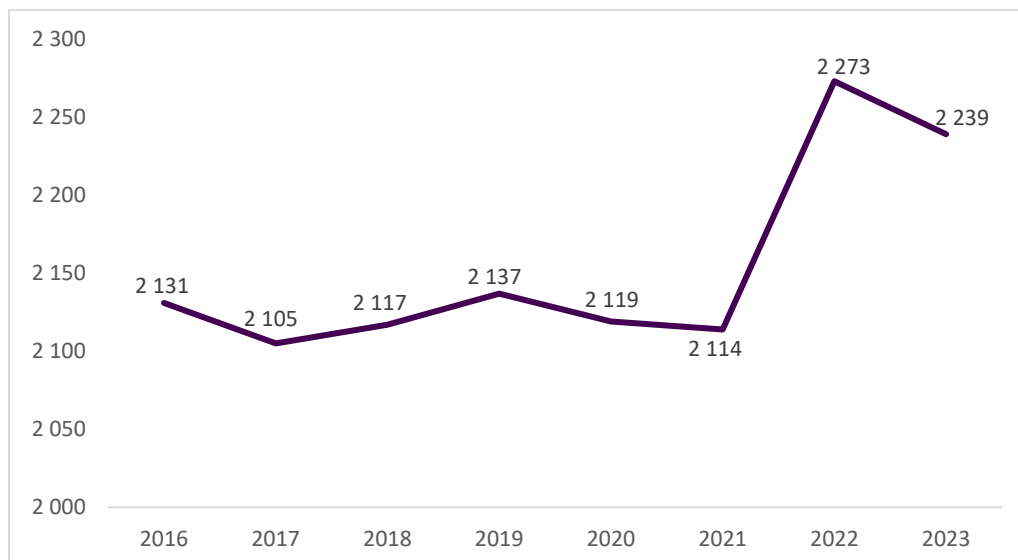
II Analytická část

2.1 Představení územního celku

Město Ralsko se nachází v jihovýchodní části Libereckého kraje přibližně 10 kilometrů od Mimoně a zhruba 20 kilometrů od města Doksy. Je obcí I. typu, administrativně spadající pod obec s pověřeným obecním úřadem II. typu (POÚ) Mimoň a obec s rozšířenou působností (ORP) Česká Lípa. Město je rozděleno do devíti teritoriálně oddělených a zároveň částečně izolovaných částí – Ploužnice, Kuřívody, Náhlov, Hradčany, Boreček, Horní Krupá, Hvězdov, Jabloneček, Svěbořice. Více než 75% obyvatelstva je koncentrováno ve dvou největších sídlech (Kuřívody, Ploužnice), kde jsou soustředěny také některé služby. Katastr Ralska se rozkládá na celkové rozloze 171 km², což z něj činí dle rozlohy čtvrté největší město České republiky. Právě velikost a teritoriální uspořádání jsou jedněmi ze zásadních specifíků města, které mohou umocňovat i některé problémy spojené se sociálním vyloučením.

K 31. 12. 2023 žilo v Ralsku 2 239 obyvatel, z toho 1 199 mužů a 1 040 žen. Počet obyvatel města se mezi roky 2016 a 2021 pohyboval okolo 2 100 osob. V roce 2022 se počet obyvatel zvýšil o 159 osob, v roce 2023 došlo opět k mírnému úbytku o 34 osob (viz Graf 1). Celkový přírůstek v roce 2022 zahrnoval přírůstek přirozený (14 osob) a přírůstek migrační (145 osob), tzn. že se do Ralska v uvedeném roce přistěhovalo 145 osob.

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel v Ralsku v letech 2016-2023

Zdroj: ČSÚ

Pozn: stav k 31.12. daného roku

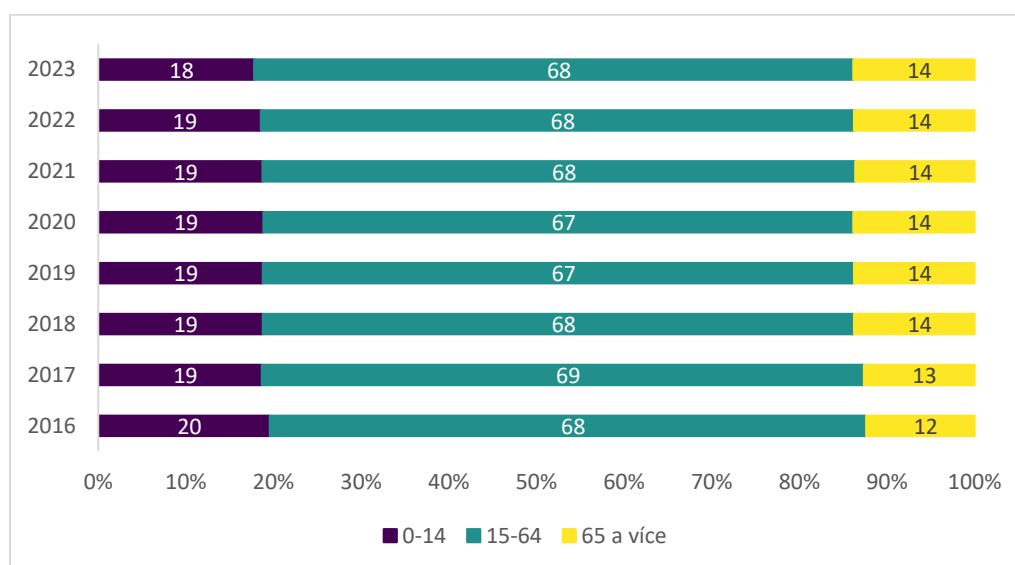
Podle statistiky Ministerstva vnitra ČR bylo v Ralsku k 1. 1. 2024 evidováno celkem 86 osob (30 do 18 let, 49 od 19 do 65 let a 7 nad 65 let), kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v

souvislosti s válkou na Ukrajině. K 30. 6. 2024 počet těchto osob klesl na 67 (20 do 18 let, 42 od 19 do 65 let a 5 nad 65 let).

Ministerstvo vnitra rovněž poskytuje údaje o počtu cizinců v jednotlivých obcích České republiky³. K 1. 7. 2024 to bylo 304 cizinců, 161 s trvalým pobytem a 143 s pobytem přechodným. Občanů EU bylo 94, občanů třetích zemí pak 210. Podle výsledků SLDB 2021 byla v Ralsku po národnosti české (1 048 osob), slovenské (56) a právě mongolské (46) nejčastěji zaznamenána národnost romská (24).

V roce 2023 žilo v Ralsku 398 dětí (osob ve věku 0–14 let), tj. 18 % populace, a 310 seniorů a senierek (osob ve věku 65+), tj. 14 % populace. Za posledních osm let se podíl dětí na populaci Ralska významně neměnil, pohyboval se mezi 18 až 20 %. Podíl seniorů vzrostl z 12 % v roce 2016 na 14 % v roce 2023. Neměnil se ani počet osob v produktivním věku (15–64 let). V roce 2016 tvořilo tuto část populace Ralska 68 %, tj. 1 450 osob, v roce 2023 to bylo shodně 68 %, tj. 1 531 osob. Vývoj v jednotlivých věkových skupinách populace Ralska je zachycen v Grafu 2. Věková struktura obyvatel Ralska se od mnoha obcí odlišuje zejména dlouhodobě vyšším zastoupením dětské složky v populaci a také tím, že je zde stabilní podíl osob v produktivním věku.

Graf 2 – Věková struktura obyvatel Ralska v letech 2016-2023

Zdroj: ČSÚ

Do roku 1945 bylo Ralsko a okolí převážně zemědělskou oblastí a bylo jako součást tzv. Sudet obýváno především německým obyvatelstvem. Za druhé světové války výrazně klesl počet obyvatel kvůli vysídlení části českého obyvatelstva a následně pak v souvislosti s odsunem německého obyvatelstva. Chybějící lidské kapacity nebyly později po válce doplněny, protože

³ Informativní počty obyvatel v obcích - Ministerstvo vnitra České republiky (mvcr.cz)

na území katastru obce byl zřízen vojenský prostor, jehož vznik byl spojený se zánikem řady původních obcí a dalším odsunem obyvatelstva. Po roce 1968 se na území obce rozvíjela infrastruktura pro ubytování sovětských vojáků, kteří se rozmístili ve vojenském prostoru a kterých se zde, spolu s rodinnými příslušníky, nacházelo až 20 000. Po odchodu armády SSSR po roce 1991 zůstala většina těchto objektů prázdných a u některých z nich docházelo k jejich postupné rekonstrukci. To do téměř vysídleného Ralska přilákalo zájemce o bydlení ze všech koutů Česka, ale i z dalších zemí a počet obyvatel tak od roku 1991 téměř kontinuálně roste.

2.2 Charakteristika sociálního vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

Míra sociálního vyloučení je v Ralsku poměrně vysoká a týká se především místních částí Náhlov a Ploužnice. Mezi příčiny patří především teritoriální izolace či odloučenost jednotlivých lokalit, výrazná stopa v charakteru zástavby a infrastruktury, která po několik desetiletí sloužila jako součást vojenského prostoru, nízká občanská vybavenost a poměrně komplikovaná dostupnost pracovních příležitostí i možností vyžití, a především prostorová segregace a zároveň zvýšená koncentrace rodin se zvýšenou potřebou podpory v sociální oblasti.

2.2.1 Index sociálního vyloučení

Jedním z nástrojů, který umožňuje posoudit míru zatížení sociálním vyloučením jednotlivých obcí je **index sociálního vyloučení**⁴. Index sociálního vyloučení umožňuje na základě

⁴ Index sociálního vyloučení vyvinula Agentura pro sociální začleňování v rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování jako jednotný nástroj, který v sobě zahrnuje klíčové ukazatele z různých oblastí sociálního vyloučení a umožňuje

administrativních dat srovnání míry sociálního vyloučení mezi různými lokalitami a také sledování změn rozsahu sociálního vyloučení v čase. Index také slouží jako zdroj aktuálních informací potřebných pro návrhy sociálních politik, jejich realizaci a monitoring. Do tvorby indexu se promítá pět indikátorů – **počet příjemců příspěvku na živobytí, počet příjemců příspěvku na bydlení, počet osob v exekuci, počet dlouhodobě nezaměstnaných osob a počet předčasných odchodů ze systému vzdělávání**. Důležitou roli hraje také takzvaná prostorová segregace, kdy mají lidé ve svém bydlišti zhoršený přístup k veřejným službám nebo k možnostem pracovního uplatnění. Uvedené indikátory se meziročně aktualizují po obdržení výchozích dat od odpovědných institucí.

Město Ralsko mělo index sociálního vyloučení za rok **2017 na hodnotě 15**, v roce **2018 výrazně klesl na hodnotu 10**, v roce **2019 stoupl na hodnotu 12**, v roce **2020 pak opět stoupl na hodnotu 14**, v roce **2021 index klesnul na hodnotu 13** a v roce **2022 byl index na hodnotě 15**. V roce **2023 se index dostal až na hodnotu 17**. Obec tak již spadá do čtvrté kategorie, indikující nejvyšší zatížení sociálním vyloučením.

2.2.2 Výplaty sociálních dávek

V této kapitole jsou analyzována data vztahující se k vyplácení **příspěvku na bydlení** (dále také „PnB“), **příspěvku na živobytí** (dále také „PnŽ“), **doplatku na bydlení** (dále také „DnB“) a **mimořádné okamžité pomoci** (dále také „MOP“) poskytnutá Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR (MPSV).

Hlavní podmínka nároku na příspěvek na bydlení je splněna v situaci, pokud za bydlení osoba nebo rodina utratí více než 30 % (v Praze 35 %) příjmu. Nárok na příspěvek na živobytí vzniká tehdy, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby nebo rodiny tzv. částky živobytí. Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí nebo ho lze přiznat i osobě, která nárok na příspěvek na živobytí nemá, ale její příjem (nebo příjem domácnosti) činí méně než 1,3násobek částky na živobytí. Zatímco nárok na PnŽ a DnB splňují zpravidla pouze jen ty osoby s nejnižšími příjmy, PnB je dávkou, která je dostupná i o něco širší populaci.

MOP také patří mezi dávky pomoci v hmotné nouzi. Tato dávka není nároková, což znamená, že ji Úřad práce může, ale nemusí poskytnout. Poskytnutí závisí na zhodnocení celkové sociální, příjmové a majetkové situace žadatele. Dávka je poskytována jednorázově, a to až do výše skutečného výdaje. Pro některé situace je dána maximální roční výše nebo výše jedné dávky MOP přímo zákonem (Lang, 2023).

Příspěvek na bydlení

tedy v celorepublikovém rozsahu míru zatížení sociálním vyloučením posoudit. Více k indexu viz Index sociálního vyloučení – Agentura pro sociální začlenování (socialni-zaclenovani.cz)

Jak ukazuje Tabulka 2, počet vyplacených PnB v Ralsku od roku 2021 postupně roste. V roce 2023 bylo vyplaceno 88 příspěvků na bydlení. Což byl druhý nejvyšší počet vyplacených PnB za celé sledované období.

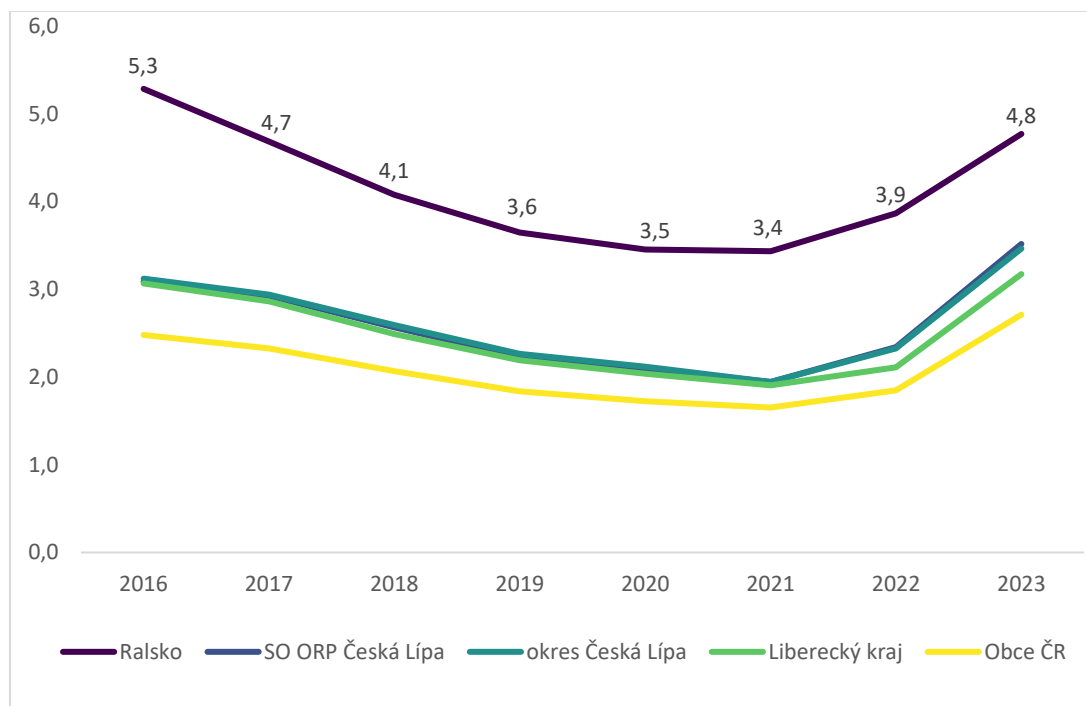
Podíl příjemců PnB mezi roky 2016 a 2021 klesal. Poté začal opět vzrůstat, a to z 3,4 % obyvatel starších 15 let v roce 2021 na 4,8 % v roce 2023. Více v Grafu 3. Trend zvyšování tohoto podílu se od roku 2021 týkal celé ČR a souvisel s řadou faktorů, např. se jednalo o výrazné zvýšení cen energií a nájemního bydlení kvůli válce na Ukrajině, zjednodušení výplat dávky nebo zvýšení povědomí o jejím využití a dostupnosti.

Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnB (za průměrný měsíc)	91	80	70	63	59	59	72	88

Zdroj: MPSV

Graf 3 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Příspěvek na živobytí

Počet vyplacených PnŽ v Ralsku mezi roky 2016 a 2019 klesl z 58 na 24. Od roku 2019 do roku 2023 počet vyplacených dávek opět mírně roste. Podrobnější údaje jsou v Tabulce 3.

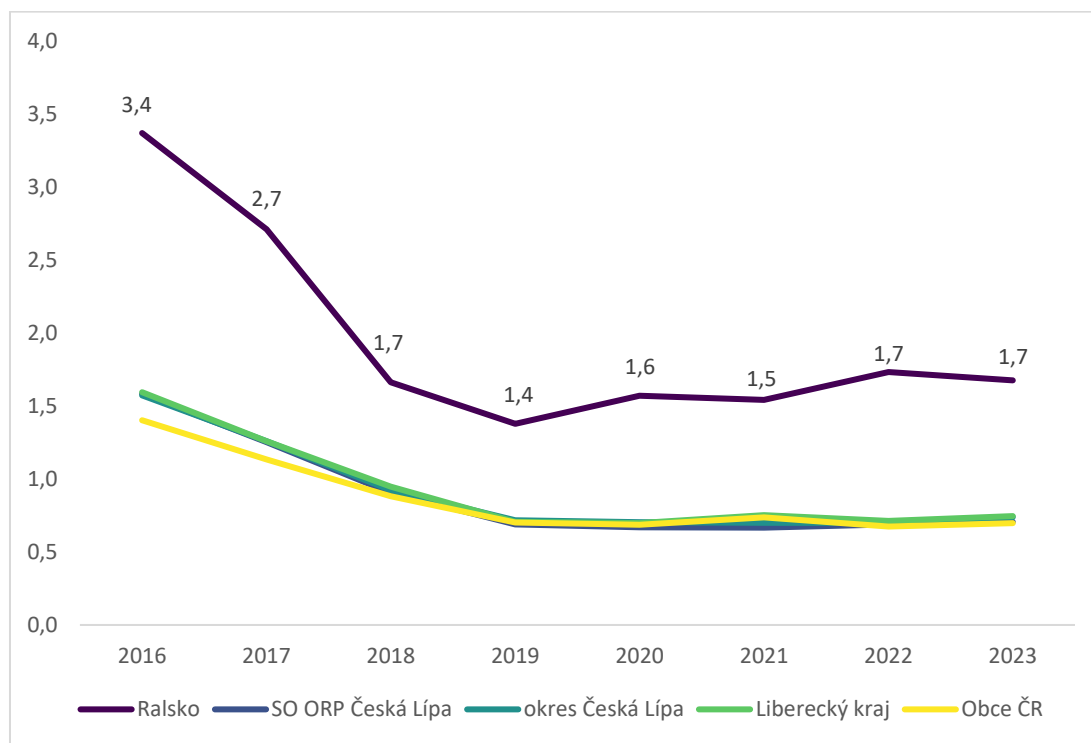
Podíl příjemců PnŽ v Ralsku se po poklesu mezi roky 2016 a 2019 stabilizoval a od roku 2020 do roku 2023 se drží kolem 1,5 až 1,7 % obyvatel starších 15 let. Ve srovnání s hodnotami za SO ORP Česká Lípa, okres Česká Lípa, Liberecký kraj a ČR byl podíl příjemců PnŽ v Ralsku ve sledovaném období vždy vyšší, v posledních dvou letech je rozdíl cca 1 p. b. (viz Graf 4).

Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnŽ (za průměrný měsíc)	58	46	29	24	27	27	32	31

Zdroj: MPSV

Graf 4 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

V Tabulce 4 jsou uvedena detailní data o počtu společně posuzovaných osob (dále také „SPO“) u vyplacených PnŽ podle typu bydlení za období 2016 až 2023. Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ v bytech začal v posledních dvou letech sledovaného období vzrůstat. Od roku 2016, resp. 2017, se snižuje počet SPO v ubytovacích zařízeních a v pobytových službách.

Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	146	101	57	56	53	44	66	67
v ubytovacích zařízeních	7	8	2	2	4	2	2	3
ve stavbách pro rekreaci	0	0	0	0	0	0	0	0
v jiných než obytných prostorech	0	1	0	0	0	0	0	0
v pobytových sociálních službách	8	2	3	1	2	1	1	2
bez přístřeší nebo nezjištěno	1	1	1	0	4	1	3	3

Zdroj: MPSV

Tabulka 5 přináší detailní data vztahující se k příjemcům PnŽ a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2023. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného PnŽ, ze 3 300 Kč v roce 2019 na 5 102 Kč v roce 2023. Počet příjemců a dalších SPO začal od roku 2021 vzrůstat. Též začal růst počet nezaopatřených dětí v okruzích SPO.

Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Průměrný měsíční počet příjemců PnŽ za rok	24	27	27	31	30
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	5	6	5	4	5
Průměrná výše vyplaceného PnŽ (v Kč)	3 300	3 735	3 480	4 373	5 102
Počet příjemců a dalších SPO	57	62	56	74	76
- z toho nezaopatřené děti	22	24	20	32	30
- z toho ve věku 65+	6	8	6	5	6

Zdroj: MPSV

Doplatek na bydlení

Počet vyplacených DnB v Ralsku v období 2016-2023 postupně klesal, s výjimkou roku 2022, kdy mírně vzrostl. Detailní údaje přináší Tabulka 6.

Podíl příjemců DnB v Ralsku se po poklesu mezi roky 2016 a 2019 stabilizoval a od roku 2020 do roku 2023 se drží okolo 1 % obyvatel starších 15 let. Ve srovnání s hodnotami za SO ORP a okres Česká Lípa, Liberecký kraj a ČR byl podíl příjemců DnB v Ralsku ve sledovaném období vždy vyšší. V roce 2023 jde o rozdíl 0,5 p. b. vzhledem k SO ORP a okresu a o rozdíl 0,6 p. b. vzhledem ke kraji a obcím ČR (viz Graf 5).

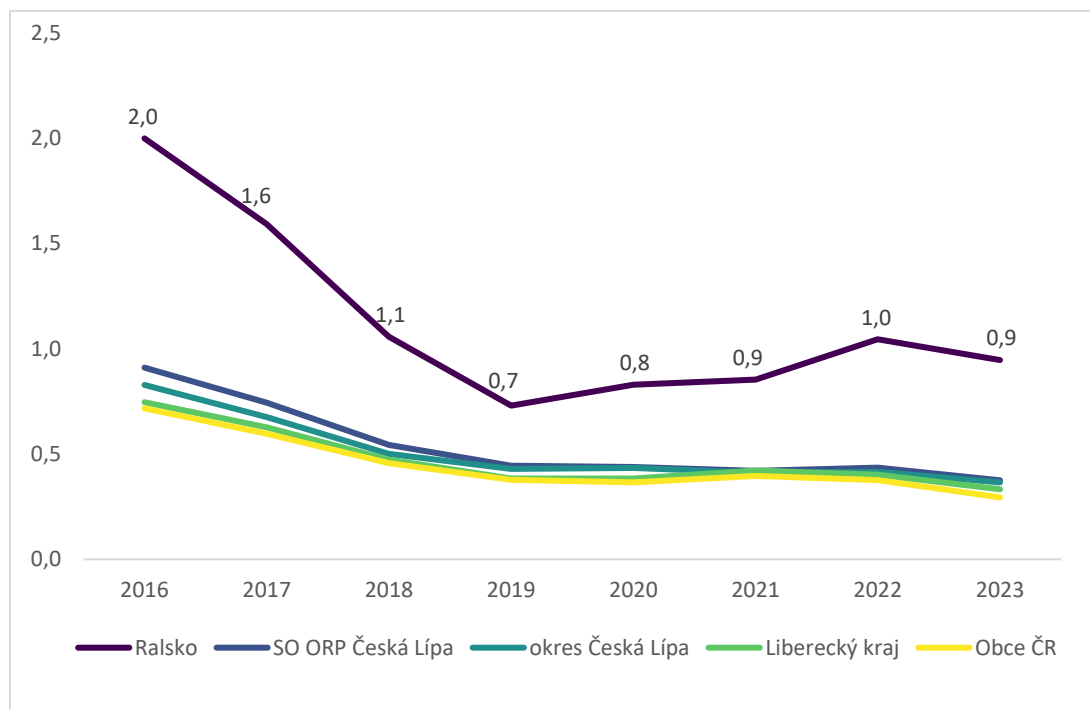
Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Počet vyplacených PnŽ (za průměrný měsíc)	34	27	18	13	14	15	19	17
---	----	----	----	----	----	----	----	----

Zdroj: MPSV

Graf 5 – Podíl (v %) příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku

Zdroj: MPSV
Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

Podrobnější data o počtu společně posuzovaných osob u vyplacených DnB podle typu bydlení za období 2016 až 2023 uvádí Tabulka 7. Počet SPO v domácnostech příjemců DnB v bytech do roku 2019 postupně klesal. V roce 2020 pak jejich počet stoupl, ale v následujícím roce se opět snížil na nejnižší hodnotu za celé sledované období. Od roku 2016, resp. 2017, se snížil počet SPO v ubytovacích zařízeních i v pobytových sociálních službách.

Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	78	58	37	30	41	26	37	35
v ubytovacích zařízeních	7	12	2	2	4	3	2	3
ve stavbách pro rekreaci	0	0	0	0	0	0	0	0
v jiných než obytných prostorech	0	1	0	0	0	0	0	0
v pobytových sociálních službách	8	0	2	0	2	1	1	2
bez přístřeší nebo nezjištěno	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: MPSV

V tabulce 8 jsou uvedeny detailnější údaje vztahující se k příjemcům DnB a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2023. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného DnB, ze 2 009 Kč v roce 2019 na 3 869 Kč v roce 2023. Počet příjemců a dalších SPO mezi roky 2021 a 2022 stoupl, ale v roce 2023 se opět snížil na stejnou hodnotu jako v roce 2021 (28).

Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Průměrný měsíční počet příjemců DnB za rok	10	11	11	16	10
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	4	2	1	2	2
Průměrná výše vyplaceného DnB (v Kč)	2 009	2 322	2 602	3 065	3 869
Počet příjemců a dalších SPO	21	29	28	38	28
- z toho nezaopatřené děti	6	12	12	13	13

Zdroj: MPSV

Mimořádná okamžitá pomoc

Účelem této dávky je poskytnout pomoc bezprostředně, a to v situacích, které jsou specifikovány zákonem o pomoci v hmotné nouzi, č. 111/2006 Sb. Jedná se především o situace, kdy žadateli hrozí vážná újma na zdraví, v případě vážné mimořádné události, v případě nezbytného jednorázového výdaje na pořízení nebo opravu nezbytného základního vybavení domácnosti – předměty dlouhodobé potřeby, v případě hrozícího sociálního vyloučení a na vzdělání nebo zájmovou činnost nezaopatřeného dítěte.

V roce 2023 bylo v Ralsku vyplaceno 8 dávek MOP v celkové hodnotě 26 802 Kč. Za průměrný měsíc roku 2023 bylo vyplaceno 0,7 MOP ve výši 2 234 Kč. Tabulka 9 nabízí přehled počtu vyplacených MOP za období 2016 až 2023. Od roku 2016 do roku 2021 byl počet vyplacených MOP stabilní, pohyboval se mezi 4 až 9. Výjimku představoval rok 2022 s 45 vyplacenými MOP.

Tabulka 9 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených MOP	9	4	5	4	5	7	45	8
Celková částka vyplacených dávek (v Kč)	-	-	-	19 750	10 200	18 962	102 993	26 802

Zdroj: MPSV

Pozn. znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

Následující tabulka přináší detailní informace o vyplacených MOP podle typu za sledované období. Nejvíce MOP bylo vyplaceno z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví (dále také „MOPZ“), naprostá většina MOPZ pak byla vyplacena v roce 2022 (41, tj. 89 % z počtu MOPZ vyplacených za celé sledované období).

Tabulka 10 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023 podle typu

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MOP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví	3	0	1	1	0	0	41	0
MOP z důvodu mimořádné události	0	0	0	0	1	5	0	0
MOP z důvodu uhrazení jednorázového výdaje	2	2	2	3	2	2	2	4
MOP spojená s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby	1	1	0	0	0	0	0	3
MOP z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte	2	0	1	0	0	0	1	1
MOP z důvodu nebezpečí sociálního vyloučení	1	1	1	0	2	0	1	0

Zdroj: MPSV

2.2.3 Sociálně vyloučené lokality

Koncentrace domácností vykazujících rysy sociálního vyloučení (viz výše) je v Ralsku patrná zejména ve dvou lokalitách, kterými jsou Náhlov a Ploužnice.

Ploužnice

Jedná se o panelové sídliště v bývalém vojenském prostoru vybudované sovětskou armádou. V lokalitě jsou obývány 4 panelové domy ve vlastnictví města Mimoň (230 bytů) a 2 panelové domy ve vlastnictví města Ralsko (161 bytů). Tyto byly opraveny a jsou obývány, opravy byly financovány z dotačních titulů. Další 8 panelových domů je prázdných a zdevastovaných (tzv. urbexy) a jsou ve vlastnictví soukromých firem.

Vznik sociálně vyloučené lokality je popisován jako postupné sestěhování sociálně znevýhodněných obyvatel z jiných měst, kde z různých důvodů přicházejí o bydlení. Ploužnice tyto obyvatele lákala především nízkými nájmy. Postupně se zde vytvořila velmi pestrá věková, sociální i etnická skladba (Češi, Romové, Slováci, Rusové, Čečenci, Ukrajinci, Vietnamci, ...).

Sídlíště je nyní obýváno celkem cca 800 obyvateli (celá Ploužnice čítá 1038 obyvatel⁵). Konkrétní podíl jednotlivých etnicit je odhadovaný na 70% Romové, 15% Češi, zbývající část zahrnuje převážně Vietnamce a Mongolce.

Evidována je zde častá migrace obyvatel. Důvodem jsou především nízké ceny nájmu (např. cca 3000 Kč za byt 1+2), které fungují jako pull faktor⁶ pro nastěhování. Obyvatelé Ploužnice popisují opakující se scénář, kdy nově nastěhovaní po prvotním zorientování se v novém bydlišti, kde chybí pracovní příležitosti a je často nutné dojíždět do zaměstnání ve vzdálenosti až 30 km, v krátkém čase odchází pryč.

V okruhu 2 km se v lesním porostu kolem panelových domů nachází množství rozpadlých bývalých armádních objektů, sloužících dnes jako naleziště železa a dalších kovů, a útočiště dětí a mladistvých. Místní obyvatelé využívají lesy pro sběr lesního ovoce k prodeji. Od zbytku městské části Ploužnice dělí sídlíště hlavní silnice, po které jezdí autobusové spojení na jednu stranu do Mimoně (3 km, nákupy, kultura, úřady) a na druhou do správního centra Ralska, Kuřívod (7 km, MěÚ Ralsko), kde děti navštěvují školku a školu (druhý stupeň ZŠ je v Mimoni). Tyto vzdálenosti mimo jiné dokreslují zmiňovanou izolovanost této části. Místní obyvatelé jsou zvyklí koordinovat dopravu do zaměstnání i do škol osobními auty (pro tyto účely existuje soukromá skupina na facebookové stránce).

Na Ploužnici se nachází jedna večerka provozovaná vietnamskou rodinou. V minulosti zde byla situována stanice Městské policie Ralsko, která nyní sídlí v budově Infocentra v Kuřívodech. V bývalé kanceláři MP Ralsko dnes sídlí asistenti prevence kriminality. Do lokality zajíždí pečovatelská služba města Mimoň a dvě rodiny využívají sociálně aktivizační službu Charity Česká Lípa. Pod MěÚ Ralsko zde pracuje (a má v jednom z panelových domů kancelář) sociální pracovnice. V lokalitě dále pracují 4 Asistenti prevence kriminality, 2 Domovníci-preventisté a také zde funguje dluhové poradenství, které provozuje Člověk v tísni. V rámci projektu z OPZ+ aktuálně na Ploužnici působí také komunitní pracovnice a dvě peer asistentky. Za rok 2023 bylo uskutečněno několik veřejných setkání a komunitních akcí, při kterých obyvatelé Ploužnice mluvili o tématech, která je v kontextu života v místě nejvíce zajímají.

⁵ Zdroj: MěÚ Kuřívody, červen 2023

⁶ Pull faktory jsou pozitivní aspekty nebo podmínky, které přitahují jednotlivce k určitému místu. Tyto faktory činí dané místo atraktivní a motivují lidi k tomu, aby se tam přestěhovali. Naopak push faktory jsou negativní aspekty nebo podmínky, které vytlačují jednotlivce z jejich současného místa bydliště. Tyto faktory vytvářejí nepříznivé podmínky, které motivují lidi k tomu, aby hledali lepší místo k životu.

Foto 1 – Sídliště Ploužnice, domy v majetku měst Ralsko a Mimoň (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Foto 2 – Tzv. urbexy (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Foto 3 – Fotbalové hřiště (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Náhlov

V Náhlově, který je z celého Ralska prostorově a dopravně nejvíce izolován je zároveň největší koncentrace sociálně vyloučených osob vzhledem k počtu obyvatel. Tato část je prakticky bez občanské vybavenosti (je zde pouze autobusová zastávka, zemědělský statek, NZDM Oblastní Charity Most, sportovní hřiště) a svou polohou určuje orientaci místních na využívání

obchodů, MŠ, ZŠ apod. v nedaleké Osečné (cca 5 km). V rámci projektu z OPZ+ aktuálně v Náhlově působí 1 Domovník preventista a zajíždějí sem také Asistenti prevence kriminality. Kromě několika rodinných domů je městská část Náhlov tvořena 6 bytovkami (původně Vojenských lesů), z toho 4 bytovky jsou po 6 bytech a 2 bytovky po 4 bytech. Žije zde cca 130 obyvatel včetně cca 50 nezletilých sociálně vyloučených osob s většinovým zastoupením romských rodin, kteří přišli do Náhlova povětšinou z jiných měst a obcí ČR v průběhu posledních 20 let. Majiteli bytových jednotek a jednotlivých bytů jsou soukromí vlastníci, kteří byty pronajímají. Výše nájemného se liší dle majitele, stavu bytu (domu), ale i přístupu majitelů k jednotlivým nájemníkům. Ceny nájmu však postupně rostou. Liší se i délka trvání nájemních smluv, které nejsou na neurčito a periodicky se obnovují. V porovnání s Ploužnicí je nájemné v bytech s topením na tuhá paliva v prostorově odlehlejší oblasti výrazně vyšší. Některé z domů jsou průběžně majiteli rekonstruovány. V některých bytech si jejich obyvatelé naopak provádějí drobné opravy na vlastní náklady sami.

Foto 4 – Bytové domy v Náhlově (zdroj: Peter Charvát, 2020)

Bytové domy v Náhlově i Ploužnici nebyly už od svého vzniku koncipovány jako standardní rezidenční oblasti. Náhlovské bytovky sloužily často sezónním pracovníkům VLS, zatímco domy v Ploužnici byly postaveny pro příslušníky Sovětské armády. V těchto oblastech existuje riziko způsobené koncentrací velkého počtu lidí bez potřebné infrastruktury a sociálních vazeb k místu bydliště. Prostorovou segregaci v Ralsku navíc do jisté míry zhoršuje také vzdálenost mezi jednotlivými místními částmi. Z Kuřívod do Náhlova po běžné silnici je to cca 34 km, přes lesní komunikaci cca 25 km. Obě lokality se potýkají s nedostatečnou občanskou infrastrukturou a jsou vázány na jiné obce v okolí. Také většina sociálních služeb, které obyvatelé města mohou využívat, se nachází mimo území Ralska. Agendu sociálně právní ochrany dětí vykonává město Mimoň. Město Ralsko má veřejného opatrovníka a poskytuje poradenství formou terénní práce. Jedná se však pouze o 1 úvazek na celé území Ralska, což je nedostatečné. Lokality Ploužnice i Náhlov se objevily v poslední celostátní Analýze sociálně vyloučených lokalit – tzv. Gabalově mapě z roku 2015.

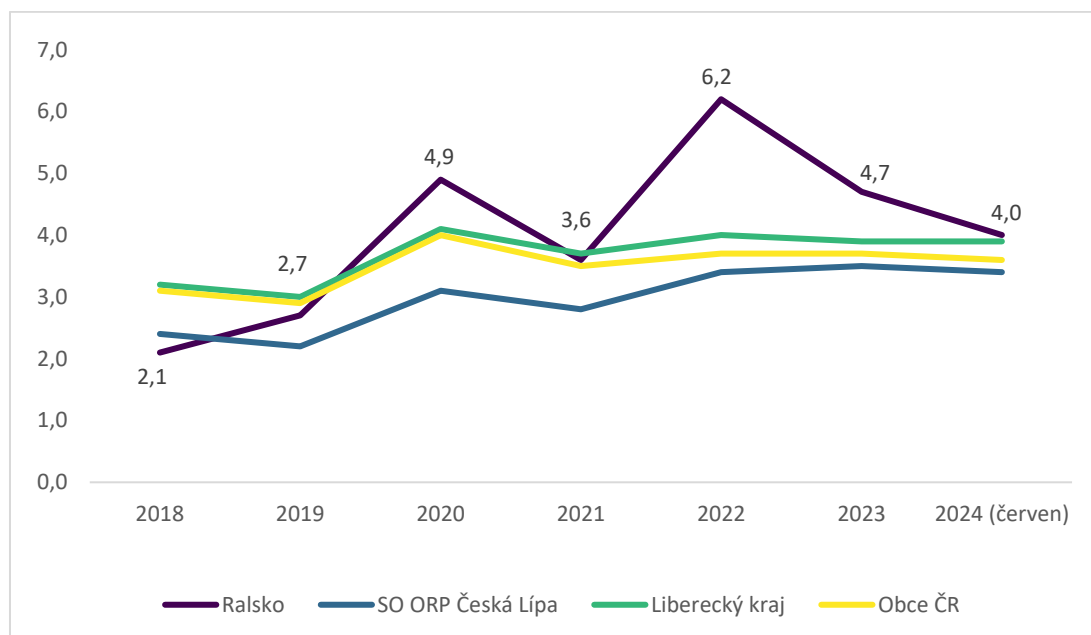
2.2.4 Zaměstnanost

Dle dat zveřejněných ČSÚ dosáhl podíl nezaměstnaných k 30. 6. 2024 v Libereckém kraji 3,9 %. Ve srovnání s koncem června 2023 byl tento podíl vyšší o 0,32 p. b. K 30. 6. 2024 registrovaly úřady práce v Libereckém kraji celkem 12 494 neumístěných uchazečů o zaměstnání. Do skupiny dosažitelných uchazečů ve věku 15–64 let patřilo 11 172 osob (z toho 6 222 žen), tj. 89,4 % z celkového počtu nezaměstnaných. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 3 925 uchazečů (31,4 % z celkového počtu uchazečů) a její průměrná výše dosáhla částky 10 978 Kč (tj. o 401 Kč pod republikovým průměrem). Uchazečům o zaměstnání v Libereckém kraji bylo v průměru 42,6 let. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce déle než 12 měsíců) dosáhl v Libereckém kraji 28,9 %.

Na konci června 2024 bylo v Libereckém kraji k dispozici 5 068 volných pracovních míst. V přepočtu na jedno volné pracovní místo připadlo v 2,09 uchazečů o zaměstnání (tj. o 1,06 uchazečů více než v rámci celé České republiky)⁷.

Při bližším pohledu na vývoj podílu nezaměstnaných osob v ČR, Libereckém kraji, SO ORP Česká Lípa a v Ralsku je patrné, že podíl nezaměstnaných osob v Ralsku výrazně kolísá. V letech 2018, 2019 a 2021 byl nižší nebo stejný jako podíl za Liberecký kraj nebo ČR, zatímco v roce 2020 a 2022 byl významně vyšší. V porovnání s SO ORP je podíl nezaměstnaných v Ralsku konstantně vyšší.

Graf 6 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Ralsku, SO ORP Česká Lípa, Libereckém kraji a ČR (v %)

Zdroj: MPSV

⁷ ČSÚ: [Nezaměstnanost v Libereckém kraji znovu poklesla](#) | Liberecký kraj (gov.cz)

V prosinci 2023 bylo v Ralsku evidováno 85 uchazečů o zaměstnání (dále také „UoZ“). Z celkového počtu bylo 38 UoZ v evidenci déle než 6 měsíců, 28 UoZ déle než 12 měsíců a 15 UoZ déle než 24 měsíců. Počet osob dlouhodobě evidovaných od roku 2020 (resp. 2021) stoupá. Do věkové skupiny 19 let a méně v roce 2023 patřilo 17 uchazečů, do skupiny 60+ patřilo 14 uchazečů. Z údajů za poslední tři roky je patrné, že stoupá počet osob ve věku do 19 let, které jsou v evidenci úřadu práce. V roce 2023 byli mezi uchazeči nejvíce zastoupeni lidé se základním vzděláním (38), následovali lidé se středním vzděláním bez maturity (24) a lidé bez vzdělání (17). V červnu 2024 bylo v Ralsku 77 uchazečů o zaměstnání evidovaných ÚP, z toho 30 mužů a 47 žen. Podrobnější údaje přináší Tabulka 11.

Tabulka 11 – Počet UoZ v dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-2023)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet UoZ	39	47	76	63	100	85
muži	15	22	30	24	33	37
ženy	24	25	46	39	67	48
v evidenci 6+ měsíců	12	16	34	30	33	38
v evidenci 12+ měsíců	6	8	16	21	21	28
v evidenci 24+ měsíců	4	5	6	10	13	15
19 let a méně	-	-	-	5	13	17
60 let a více	-	-	11	10	17	14
bez vzdělání	7	7	18	14	12	17
se základním	18	21	36	32	47	38
střední bez maturity	10	11	13	11	28	24
střední s maturitou	4	7	8	3	10	5
vyšší odborné a VŠ	0	1	1	3	3	1

Zdroj: ÚP ČR

Pozn. Údaje jsou k prosinci daného roku, znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

Volná pracovní místa

Podle údajů MPSV nebylo v prosinci 2023 v Ralsku evidováno žádné pracovní místo, v červnu 2024 to bylo 8 volných pracovních míst. Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo činil v roce 2023 6,4.

Tabulka 12 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (červen)
Ralsko	8	23	28	25	18	0	8
SO ORP Česká Lípa	2280	2215	1463	755	848	1145	804

Liberecký kraj	10787	11554	9953	7789	7372	5879	5068
----------------	-------	-------	------	------	------	------	------

Zdroj: MPSV

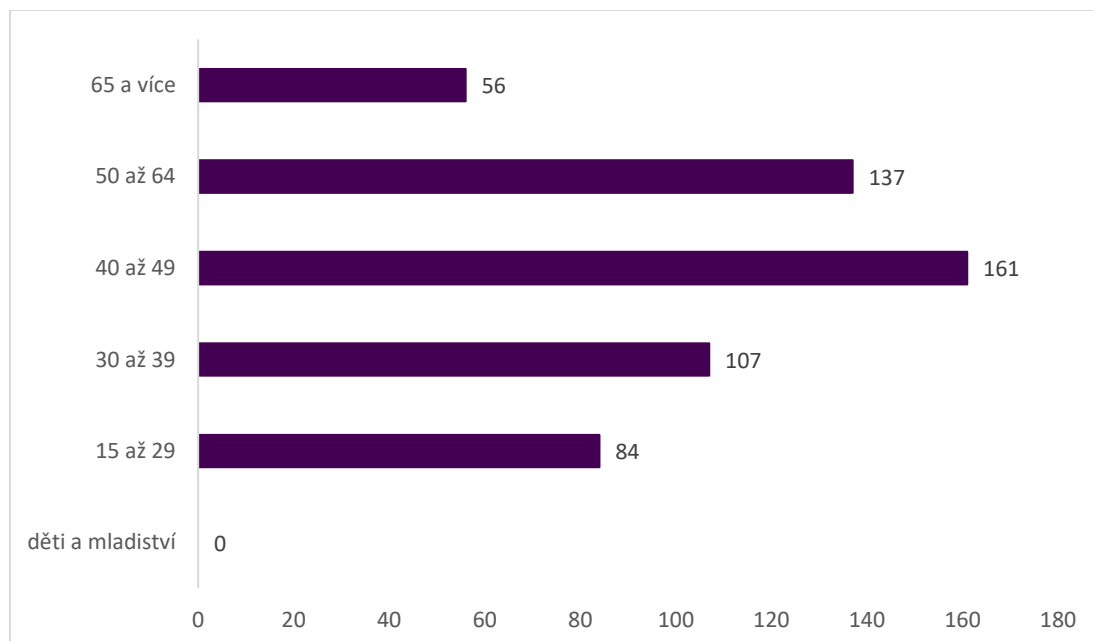
Pozn. Údaje jsou k prosinci daného roku, za rok 2024 jsou k měsíci červnu.

2.2.5 Zadluženost

Podle podílu osob v exekuci se v prvním čtvrtletí roku 2024 Ralsko zařadilo na 20. místo ze všech obcí ČR. Podíl osob v exekuci činil v Ralsku **29,2 %**. Ralsko v tomto ohledu představuje nejvíce zatíženou obec Libereckého kraje.

Dle dat z Mapy zadlužení bylo v Ralsku v prvním čtvrtletí roku 2024 v exekuci 545 fyzických osob (tzv. počet povinných). Celkový počet exekucí fyzických osob činil ve sledovaném období 3 590. Průměrný počet exekucí na osobu byl **6,6**. Počty osob v exekuci dle věku za první čtvrtletí 2024 zobrazuje Graf 7, přičemž nebyly evidovány žádné děti ani mladiství v exekuci. Ve věkové kategorii od 15 do 29 let šlo o 84 osob, v kategorii od 30 do 39 let se jednalo o 107 osob. Ve skupině od 40 do 49 let byl tento počet 161 osob. Ve skupině od 50 do 64 let to bylo 137. Poslední skupina 65 let a více zahrnovala 56 osob.

Graf 7 – Počet osob v exekuci v Ralsku dle věku (1Q 2024)

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Ralsku (2016-2023)

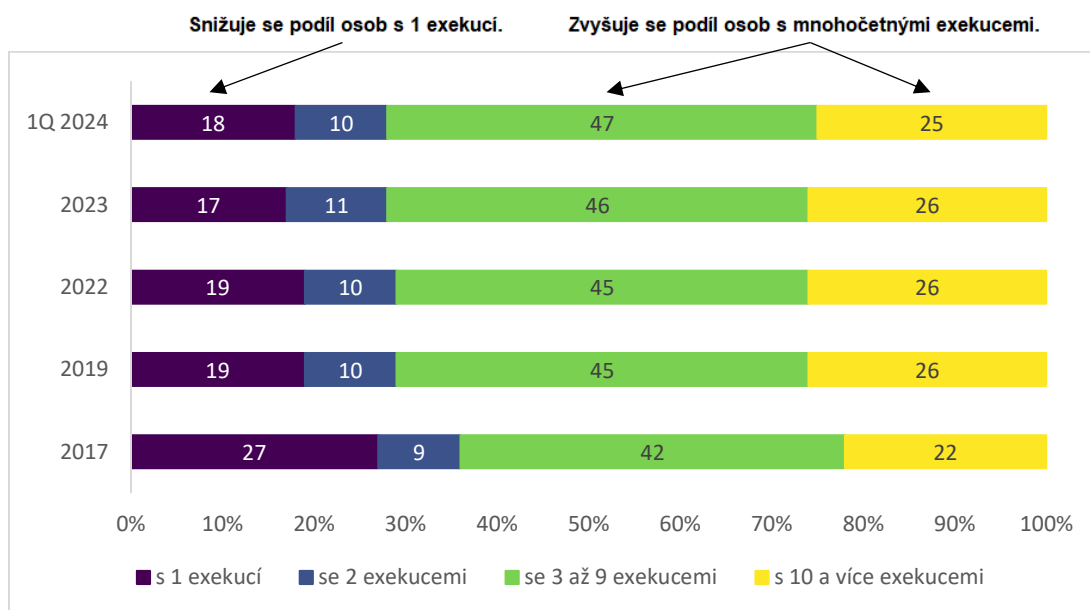
	2016	2017	2019	2021	2022	2023	1Q 2024
Počet osob v exekuci	330	387	555	505	537	531	545
Podíl osob v exekuci	19,3	22,6	32,0	29,4	31,9	31,5	29,6

Celkový počet exekucí	2 028	2 253	3 671	3 639	3 586	3 573	3 590
Průměrný počet exekucí na osobu	6,1	5,8	6,6	7,2	6,7	6,7	6,6
Průměrná vymáhaná částka na osobu (v Kč)	-	-	-	-	745 691	653 492	631 743

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

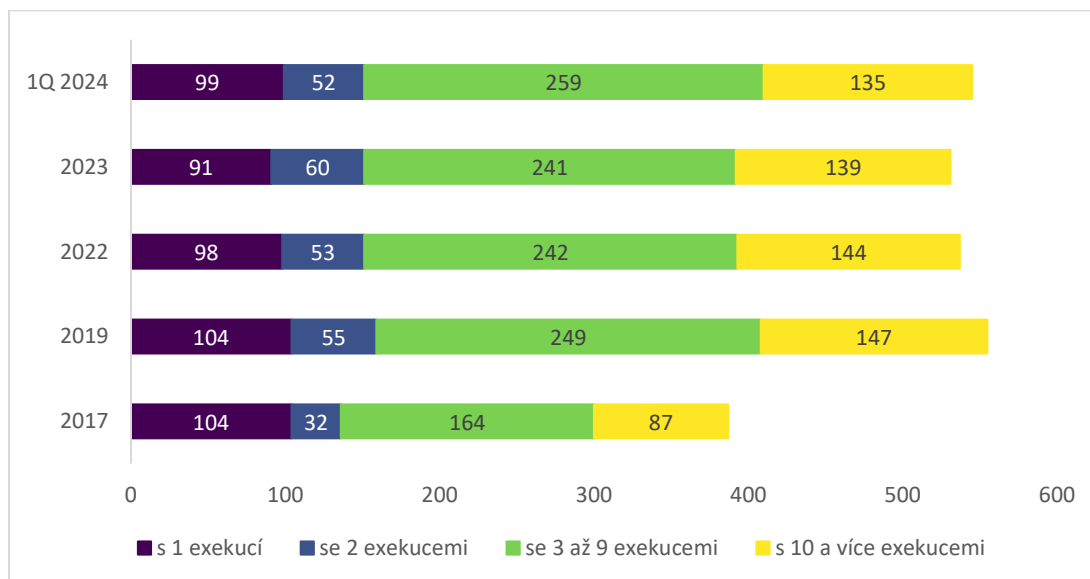
Pozn. Znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici.

Graf 8 – Vývoj podílu osob v exekuci v Ralsku dle počtu exekucí v %

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Graf 9 – Vývoj počtu osob v exekuci v Ralsku dle počtu exekucí

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Osobní bankroty

Počet a podíl osob v osobním bankrotu v Ralsku se v posledních letech výrazně nemění. Poměr počtu osob v osobním bankrotu k počtu osob v exekuci⁸ též nezaznamenal výraznou změnu. V roce 2023 tento poměr dosahoval 13,2 %. Jeho hodnota byla v roce 2023 v Ralsku nižší než v SO ORP Česká Lípa (15,4 %), okrese Česká Lípa (15,9 %) i než v Libereckém kraji (16,2 %).

V roce 2023 z celkového počtu 65 osob v osobním bankrotu představovali muži 58 % a ženy 42 %, což odpovídá celorepublikovému průměru (v celé ČR byl v roce 2023 podíl mužů a žen 57/43 %). Jak lze sledovat z Tabulky 14, v roce 2023 nejpočetnější věkovou skupinu mezi osobami v osobním bankrotu tvořily skupiny lidí, kterým bylo 50-65 let (36 %) a 40-49 let (34 %). Po nich následovali lidé mezi 30-39 lety (28 %), podíl osob ve věku 18-29 činil 7 %. Lidé starší 65 let představovali 10 % osob v osobním bankrotu.

Tabulka 14 – Osobní bankroty v Ralsku (2019-2023)

	2019	2021	2022	2023	1Q 2024
Počet osob v osobním bankrotu	68	72	74	70	65
Počet osob v exekuci	555	505	537	531	545
Osobní bankroty vs. exekuce	12,3 %	14,3 %	13,8 %	13,2 %	11,9 %
Podíl osob v osobním bankrotu	3,9 %	4,2 %	4,4 %	4,2 %	3,5 %
Podíl mužů a žen v osobním bankrotu	56/44 %	57/43 %	54/46 %	56/44 %	58/42 %
Podíl osob ve věku 18-29 let	7 %	7 %	4 %	7 %	9 %
Podíl osob ve věku 30-39 let	26 %	22 %	22 %	13 %	14 %
Podíl osob ve věku 40-49 let	32 %	31 %	35 %	34 %	35 %
Podíl osob ve věku 50-65 let	26 %	28 %	30 %	36 %	35 %
Podíl osob ve věku nad 65 let	7 %	13 %	9 %	10 %	6 %

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Vzhledem k výraznému zatížení předlužeností si zástupci Ralska v rámci spolupráce s ASZ zvolili už výše zmiňovaný poradenský program *Dluhová prevence, podpora informovanosti a podpora sítě služeb v oblasti dluhů*. Pro efektivnější realizaci poradenského programu byl v březnu až květnu 2023 v Ralsku proveden kvalitativní terénní výzkum, který se zaměřoval na dluhovou zátěž obyvatel Ralska a příčiny vedoucí k jejich zadlužení. Součástí výzkumné zprávy jsou také doporučení, které směřují především k obci, která by měla hrát i díky zvolenému poradenskému programu aktivní roli v řešení předlužení svých obyvatel.

⁸ Čím je tento poměr vyšší, tím je situace pozitivnější.

Příčiny pádu do dluhové pasti obyvatel Ralska

Často souběh více událostí nebo okolností: nenadálá životní situace (rozvod, rozchod s partnerem/partnerkou, úmrtí manžela/manželky či partnera/partnerky či rodiče), finanční tíseň, nízké příjmy, nemožnost našetřit si finanční rezervu, naivita, snížená schopnost zodpovědně hospodařit, nedostupnost odborné pomoci.

Lidé v nepříznivé situaci byli snadným cílem manipulativních nabídek úvěrových společností. Mnozí z nich si půjčovali na splácení dluhů.

Nedostupné/špatně dostupné dluhové a právní poradenství

- V obci chybí potřebná odborná kapacita na řešení situace zadlužených obyvatel v dostatečném rozsahu a komplexnosti.
- Působí zde pouze jedna terénní sociální pracovnice (úvazek 1,0), která kromě realizace terénních programů vykonává jako pověřený zaměstnanec obce veřejné opatrovnictví.
- Kvalitní a bezplatné poradenství není dostupné ani v blízkém regionu.

Nedostatečná informovanost předlužených o vlastních dluzích

- Předlužené osoby se ve svých dluzích dostatečně neorientují. Ani respondenti, kteří projevíli motivaci začít svou situaci řešit, neměli informaci, že mapování dluhů je základním krokem.
- Reálnou představu měli především lidé zvažující možnost oddlužení nebo ti, co už v oddlužení jsou.

Nedostatečná informovanost předlužených o oddlužení a o podmínkách vstupu do oddlužení

- Významná část předlužených o oddlužení nemá dostatečné informace. Mezi respondenty výzkumu byly předlužené osoby, jež o možnosti oddlužení nevěděly téměř nic nebo jejich informovanost byla velmi nízká.
- Respondenti zvažující oddlužení, dokonce i ti, kteří již oslovili advokátní kanceláře, si nebyli zcela jisti, zda splňují podmínky vstupu do oddlužení s ohledem na výši svého příjmu.

Doporučení

Zajištění dobře dostupného kvalitního poradenství, které by cílilo nejen na oddlužení, ale i na prevenci vzniku dluhů a zejména na zastavení dalšího prohlubování dluhové pasti.

Poradenství musí zajišťovat zkušený poskytovatel, který bude pracovat i s významně zatíženými klienty – předluženými osobami, jež nesplňují podmínky vstupu do oddlužení a mají různou motivaci svou situaci řešit a zejména nemají adekvátní možnost zvýšení svých příjmů.

Sociální práci (a poradenství) cílit na stabilizaci situace předlužených a na to, že jejich dluhy se nebudou dále zvyšovat a zejména se zaměřit na oblast bydlení, energií a péče o děti.

Základem je práce v terénu, která zahrnuje mapování dluhové situace, vysvětlování, motivování a poskytování doprovodu při řešení obtížných životních situací.

Důležitá je též práce s komunitou, v případě Ralska je vhodné navázat na stávající realizované aktivity (APK, domovníci-preventisté, pracovníci projektu Komunitní práce).

Výzkum potvrdil, že bariérou vstupu do oddlužení je nezaměstnanost, ale pro řadu pracujících osob jsou to i nízké mzdy. Obec, která chce aktivně řešit předlužení svých obyvatel, může být pro tyto lidi zaměstnavatelem a snažit se zajistit zaměstnancům takové finanční ohodnocení, aby mohli vstoupit do oddlužení a stabilizovat tím situaci sebe i své rodiny.

2.2.6 Bydlení

Problematika bydlení byla již částečně popsána v předchozí kapitole, která se věnovala popisu sociálně vyloučených lokalit v Ralsku. Táto část se bude podrobněji zabývat počtem bytů v Ralsku, procesem jejich přidělování a plány města v bytové politice.

V Ralsku se dle SLDB 2021 nacházelo 990 obydlých bytů. Z toho 223 jich bylo v rodinných domech a 753 v domech bytových. Ze 990 obývaných bytů jich bylo 167 ve vlastním domě, 43 v osobním vlastnictví, 517 nájemních a 14 bytů bylo v bezplatném užívání. Jiný důvod užívání bytu bylo zaznamenáno v 58 případech a u 191 bytů nebyl právní důvod užívání bytu při SLDB zjištěn. Celkem 224 bytů vlastnily fyzické osoby, 672 obec nebo stát, u 22 bytů byla vlastníkem jiná právnická osoba a 67 jich bylo ve spoluvlastnictví vlastníků. U pěti bytů nebyl při SLDB vlastník zjištěn.

Za problematiku se považuje zejména skutečnost, že čtyři panelové domy (230 bytů) na městských pozemcích Ralska vlastní město Mimoň. Ralsko se dlouhodobě snaží o výkup těchto domů, nicméně jednání s Mimoní se dlouhodobě nedaří. Jedná se o byty na sídlišti Plouznice, které je místem s vyšší koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. K tomu přispívá kromě faktu, že bydlení na sídlišti je levnější, a tedy dostupné pro sociálně slabší domácnosti, i bytová politika obou měst. Bylo by přínosné, kdyby obě města zahájila intenzivnější spolupráci, která by zahrnovala pravidelnou výměnu informací a společné rozhodování o přidělování bytů.

Dalším místem, kde dochází ke koncentraci znevýhodněných osob, je Náhlov. Na rozdíl od Plouznice je většina tamních bytů v soukromém vlastnictví.

Přidělování bytů v majetku města

Přidělování obecních bytů se řídí *Pravidly pro přidělování bytů v majetku města Ralsko* (dále také „Pravidla“) z roku 2020, která jsou dostupná na webu obce.⁹ V pravidlech je stanoveno, že každá evidovaná žádost o byt je pověřeným pracovníkem MěÚ předána bytové komisi. Komise žádost projedná a navrhne přidělení či nepřidělení bytu žadateli. O přidělování obecních bytů k pronájmu jednotlivým žadatelům rozhoduje Rada města Ralsko na doporučení bytové komise, která se při svém rozhodování o přidělování bytů řídí Pravidly. V ustanovení IV. odst. 3 Pravidel je uvedeno, že při posouzení žádostí o přidělení bytů bytová komise a Rada města Ralsko přihlíží k bytovým potřebám žadatele, ke zdravotní a sociální situaci žadatele i jeho rodiny, ke stávající bytové situaci žadatele i k doporučení sociálních pracovníků. Kromě sociální a ekonomické situace žadatele se přihlíží i k tomu, jak žadatel, který je vůči obci dlužníkem, přistupuje k těmto závazkům.

Plány města Ralsko

Město Ralsko plánuje zrekonstruovat bývalou sovětskou školu, tzv. H-čko, na Ploužnici. Tím by vzniklo zhruba 60 nových bytových jednotek a prostor pro služby. Dalším z plánů je odkup od soukromého majitele 6 neobývaných budov, tzv. urbexů, a jeden panelový dům, který vyžaduje rozsáhlou rekonstrukci. Vzniklo by tak dalších přibližně 85 bytů. Město Ralsko chce tyto objekty vykoupit jednak proto, aby získalo byty pro své a nové občany, ale také proto, aby mělo nad objekty a svým územím kontrolu.

2.2.7 Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví

V oblasti prevence kriminality bylo v Ralsku vypracováno několik strategických dokumentů, Program prevence kriminality města Ralsko na období 2023-2028, Tematický akční plán pro oblast prevence kriminality města Ralsko 2020-2022 a Prováděcí dokument 2022-2025, který problematiku bezpečnosti a prevence kriminality rovněž řeší. Bezpečnosti a prevenci kriminality v Ralsku se věnoval také tematický výzkum (Charvát, 2020). Průběžně též vznikaly další dokumenty: Analýza pocitu bezpečí města Ralska (2017), nebo Analýza vnímání pocitu bezpečí (2019), jakožto jedny z evaluačních výstupů projektů.

Z uvedeného vyplývá, že v Ralsku se dlouhodobě realizují projekty zajišťující činnost asistentů prevence kriminality (dále také „APK“). Město má s působením APK i domovníků-preventistů v lokalitách s vyšší koncentrací osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených dobrou zkušenost. Ke zvýšení pocitu bezpečí ve městě měl přispět také projekt *Komplexní řešení problematiky sociálně patologických jevů v Ralsku*, realizovaný v letech

⁹ Odkaz na Pravidla přidělování bytů ve vlastnictví města Ralsko: [Pravidla-pro-pronajem-bytu-1.pdf](https://mestoralsko.cz/Pravidla-pro-pronajem-bytu-1.pdf) (mestoralsko.cz)

2020 až 2022 a navazující projekt *Pokračování komplexního řešení problematiky sociálně patologických jevů v Ralsku*, který běží do roku 2026.

Město má k dispozici pravidelně zpracovávané bezpečnostní analýzy, které vycházejí z údajů poskytnutých Policií České republiky, Obvodním oddělením Mimoň a Městskou policií Ralsko. Tabulka 15 obsahuje údaje o trestných činnostech rozdělených podle jednotlivých skupin.

Tabulka 15 – Evidované trestné činnosti dle jednotlivých skupin ve katastru města Ralsko v letech 2019-2023

Druh trestné činnosti	2019	2020	2021	2022	2023
Vraždy	0	0	0	0	0
Násilné trestné činy	2	9	4	4	3
Mravnostní trestné činy	1	1	1	1	0
Majetkové trestné činy	22	16	23	24	9
Ostatní trestné činy ¹⁰	8	6	8	15	8
Zbývající trestné činy ¹¹	1	14	13	8	2
Hospodářské trestné činy	0	1	0	2	0
Celkem	49	47	49	54	22

Zdroj: Bezpečnostní analýza města Ralsko 2023

Z výše uvedeného vyplývá, že v roce 2023 došlo ke snížení počtu oznámených trestných činů o 32 skutků, a to především v kategorii majetkové trestné činnosti a ostatních trestných činů. V roce 2023 bylo v katastru města Ralsko spácháno 22 trestných činů. Vzhledem k počtu obyvatel města 2 239, je index počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel 98,3. To současně znamená, že cca 20–25 % z celkového počtu oznámených trestných činů ve sledovaném obvodu OO PČR Mimoň je spácháno v katastru města Ralsko. Přesné příčiny těchto značných poklesů v trestné činnosti a přestupcích nejsou zcela jasné, nicméně tento trend odpovídá celkovému snížení kriminality v České republice a může být rovněž ovlivněn účinnou prevencí a dlouhodobým působením APK a DP na území Ralska.

Prevence kriminality v Ralsku

Asistenty prevence kriminality, domovníci preventisté, koordinátorka participace a peer asistentky

¹⁰ Zahrnuje mimo jiné trestné činy výtržnictví, překupnictví, maření výkonu úředního rozhodnutí, sprejerství, výroba jedů, podvod, zpronevěru, zatajení cizí věci, poškozování a neoprávněné užívání cizí věci a ostatní trestné činnosti

¹¹ Zahrnuje mimo jiné trestné činnosti padělání a pozměňování peněz, opilství + návyk látky, zanedbání povinné výživy, nedbalostní dopravní nehody, ostatní trestné činnosti

V Ralsku působí 4 asistenti prevence kriminality, 4 domovníci-preventisté, 1 koordinátorka participace a 2 peer asistentky. Jejich cílem je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků v sociálně vyloučených lokalitách; předcházení rizikového jednání; zvýšení pocitu bezpečí obyvatel sociálně vyloučených lokalit i pocitu bezpečí obecně; zajištění vymahatelnosti práva a posílení subjektů garantujících dodržování práva jako je veřejná správa, Policie ČR a obecní policie; motivace k zaměstnání pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a obtížně zaměstnatelné; zvýšení pracovních a sociálních kompetencí; zvýšení vzdělání a zajištění praxe a zaměstnanosti; aktivizace a zapojování osob ze SVL a veřejnosti do života města; zajištění veřejných setkání s využitím participativních metod, komunitních aktivit zaměřených na posilování místních sousedství. Domovníci-preventisté především dohlížejí na zajištění pořádku ve svěřených bytových domech, dodržování domovního řádu a občanského soužití.

Městská policie

Městská policie Ralsko zajišťuje ochranu osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, obecních vyhlášek a nařízení, a podílí se na udržování veřejného pořádku. Její činnost je založena na principech „community policing“, tedy spolupráce s veřejností a aktivizace obyvatel. Strážníci městské policie se aktivně podílejí na organizaci a realizaci preventivních projektů města v oblasti kriminality. Velitel městské policie je vyškolen k provádění přednáškové činnosti na školách, v klubu seniorů či v jiných neziskových organizacích.

Komise prevence kriminality

V Ralsku je zřízena Komise prevence kriminality, která funguje na základě pověření městské rady a jejíž složení je schvalováno Zastupitelstvem města. Komise, složená z pěti členů, má za úkol monitorovat aktuální bezpečnostní situaci, diskutovat o problémech v oblasti kriminality a navrhnout řešení, hodnotit materiály týkající se prevence kriminality předkládané radě města a zastupitelstvu, poskytovat doporučení pro preventivní opatření, podílet se na vytváření koncepčních plánů a sledovat realizované projekty v oblasti prevence kriminality.

Kamerový systém

Město disponuje kamerovým systémem s celkem 7 kamerami v Kuřívodech a Ploužnici, jsou umístěné v bytových domech v majetku města Ralsko, na hřišti v Ploužnici, ve sportovním areálu, u infocentra a na sběrném dvoře v Kuřívodech.

Návykové látky

Osobám ohroženým závislostí na návykových látkách v Ralsku poskytuje podporu nejbližší Kontaktní centrum v České Lípě, Most k naději z. s. Terénní programy zaměřené na osoby ohrožené drogami působily v Ralsku již v roce 2016. Během jejich absence se situace na drogové scéně v této oblasti výrazně zhoršila (Akční plán sociálních služeb ORP Česká Lípa

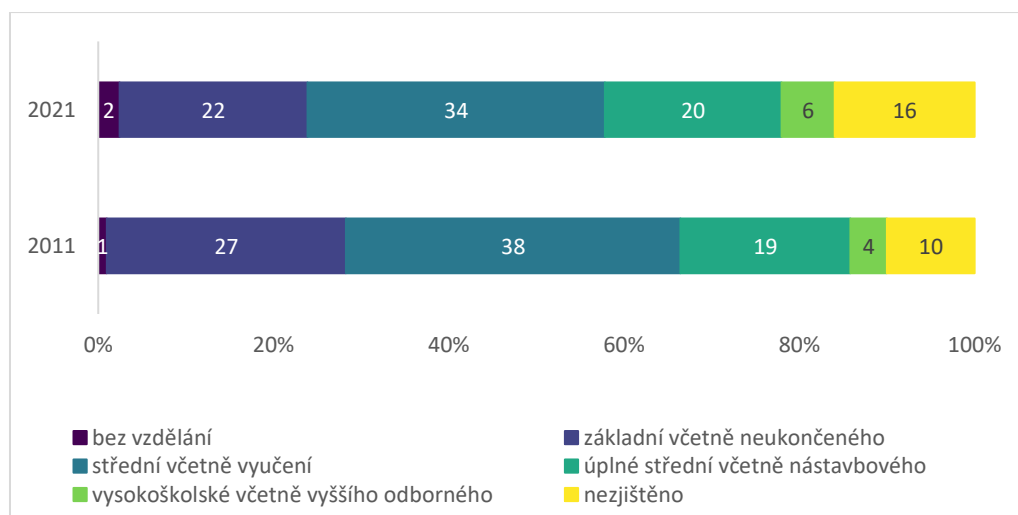
2024). Přítomnost těchto programů by pomohla minimalizovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog. Zároveň omezí dopady toxikomanie na společnost, například snížením rizika šíření infekčních nemocí jako HIV, hepatitida nebo syfilis. Tento přístup rovněž umožní snížit náklady na léčbu somatických problémů souvisejících s užíváním drog a poskytne čas na práci s klientem, během které má možnost postupně změnit své postoje k drogám. Velký význam má také nabídka rozmanitých volnočasových aktivit pro děti a mládež, které přispívají k osobnímu rozvoji mladých lidí, podporují jejich zdraví a poskytují pozitivní alternativy trávení volného času. Kromě toho pomáhají v prevenci rizikového chování a posilují sociální dovednosti.

2.2.8 Vzdělávání

Vzdělanostní struktura

Z celkového počtu 1 686 obyvatel Ralska starších 15 let bylo v roce 2021 bez vzdělání 41 osob, tj. 2 % obyvatel. Základní vzdělání včetně neukončeného mělo 363 osob, tj. 22 % obyvatel. Střední vzdělání (učňovské bez maturity a střední odborné bez maturity) mělo celkem 574 obyvatel, tj. 34 %. Úplné střední vzdělání s maturitou mělo 341 obyvatel, jejichž podíl činil 20 % na celkovém počtu obyvatel Ralska starších 15 let. Vysokoškolsky vzdělaných (včetně vyšších odborných škol) bylo v roce 2021 celkem 87 osob, tj. 6 %. Sčítání 2021 nezjistilo nejvyšší stupeň vzdělání u 16 % obyvatel Ralska starších 15 let. Oproti roku 2011 se podíl obyvatel Ralska se základním vzděláním snížil o 5 p. b. a podíl obyvatel se středním vzděláním se snížil o 4 p. b. Podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou se zvýšil o 1 p. b. Podíl vysokoškoláků vzrostl o 2 p. b. Oproti tomu však o 1 p. b. stoupl podíl osob bez vzdělání. Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel Ralska zachycené Sčítáním 2011 a 2021 nabízí Graf 10.

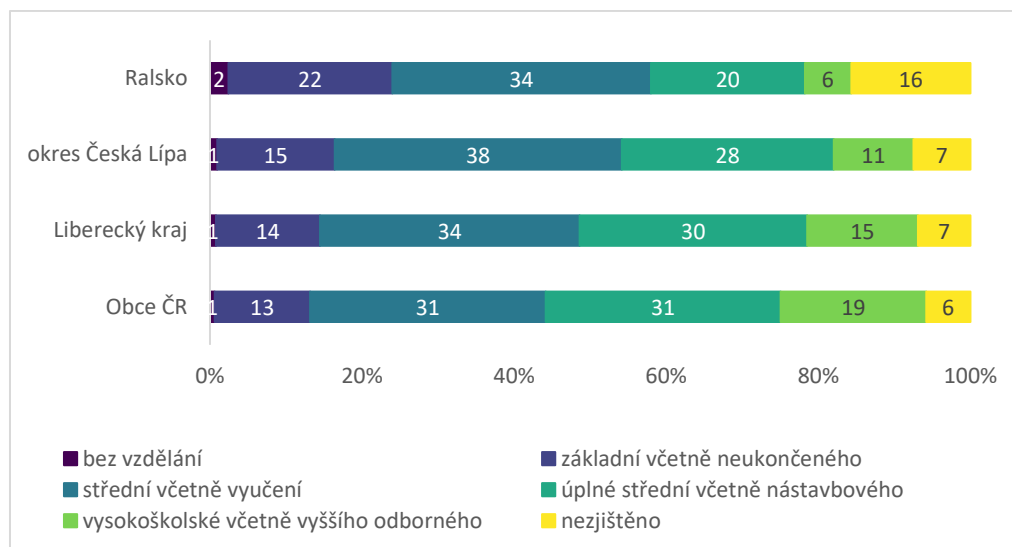
Graf 10 – Vzdělanostní struktura obyvatel Ralska v letech 2021 a 2011

Zdroj: SLDB 2011, 2021

Podle výsledků Sčítání 2021 se vzdělanostní struktura obyvatel Ralska výrazněji liší od celorepublikového průměru, Libereckého kraje i okresu Česká Lípa. Ralsko má totiž vyšší podíl obyvatel bez vzdělání nebo se základním vzděláním včetně neukončeného. Odlišuje se rovněž podílem obyvatel s vysokoškolským vzděláním, který je v Ralsku o 13 p. b. nižší než v ČR, o 9 p. b. nižší než v Libereckém kraji a o 5 p. b. nižší než v okrese Česká Lípa. Podrobněji viz Graf 11.

Graf 11 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Ralsko, okres Česká Lípa, Liberecký kraj, ČR (2021)

Zdroj: SLDB 2021

Město Ralsko je zřizovatelem jedné základní školy s 1. stupněm a 1 mateřské školy Tomáše Ježka Ralsko - Kuřívody. Většina žáků navštěvuje druhý stupeň základní školy v Mimoni, kde je přibližně 130 dětí. Děti z Náhlova dojíždějí do základní školy v nedaleké vesnici Osečná. Město Mimoň však vypovědělo Ralsku smlouvu o zabezpečení školského obvodu ke dni 1. 9. 2026. Ralsko se snaží situaci řešit tím, že aktivně jedná s okolními městy, jako jsou Stráž pod Ralskem nebo Bělá pod Bezdězem, s cílem zajistit školní docházku dětí z Ralska. Obě města jsou však o dalších cca 10 km dále a musela by se zřídit dopravní spojení, která nyní neexistují. Zřízení vlastní plně organizované ZŠ je pro Ralsko nereálné, žáků je málo, město by muselo doplácet finance na výjimku MŠMT a na to obecní rozpočet nemá prostředky. Až do 1. 9. 2026 je přislíbena městem Mimoň spádovost pro žáky z Ralska na II. stupeň a část I. stupně. Situace bude záviset také na tom, zda Liberecký kraj povolí Mimoni snížit kapacitu stávající základní školy (nyní sloučené všechny ZŠ do jednoho subjektu), kterou navštěvují i děti z Ralska.

2.2.9 Rodina a volný čas

Podle SLDB 2021 bylo v Ralsku celkem 1 032 hospodařících domácností. Celkem 503 domácností bylo nerodinných, z nich bylo 485 domácností jednotlivců a 18 vícečlenných

domácností. Rodinných domácností bylo 529. Z toho bylo 513 domácností tvořených jednou rodinou a 16 domácností tvořených 2 a více rodinami. Z hospodařících domácností tvořených 1 rodinou představovaly 48 % (247) domácnosti tvořené rodinami bez závislých dětí. Domácností tvořených rodinami s 1 závislým dítětem bylo 26 % (133), podíl domácností tvořených rodinami se 2 závislými dětmi činil 19 % (98) a podíl domácností tvořených rodinami se 3 a více závislými dětmi byl 7 % (35). Domácností tvořených úplnými rodinami bylo 371 a neúplnými rodinami 142. Mezi domácnostmi tvořenými neúplnými rodinami převažovaly ty, v jejichž čele stála osamělá matka (85 %, 120 domácností).

Mezi obyvateli Ploužnice převládají rodiny s menšími dětmi. Jde často o mladé páry, které do místa přivedla nízká cena nájmu. Sociální soudržnost funguje převážně v rámci rodin, v případě Romů pak v rámci dvou místních rivalizujících klanů. Sousedské vztahy jsou považovány za vlažné. Obyvatelé tematizují občasný konflikty (např. hlučné grilování pod okny souseda), interetnické napětí nebylo ve větší míře zaznamenáno.

Dle Bezpečnostní analýzy 2023 byla v průběhu předchozích let identifikována riziková skupina dětí a mládeže z prostředí SVL, kterou lze zjednodušeně nazvat jako „děti ulice“. Kvalifikovaným odhadem hovoříme o nejméně 15 jednotlivcích různého věku. Tyto děti pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí, nepodnětných a materiálně špatně zajištěných rodin. Jejich přirozeným prostředím je ulice, kde se mladší učí od starších, zanedbávají školní docházku a nezapojují se do volnočasových aktivit. Jednotlivci z této skupiny uvádějí, že jednou z příčin je nezajímavá skladba volnočasových aktivit. Dle odborné veřejnosti není práce s touto cílovou skupinou jednoduchá a musí být postavena na budování důvěry, nenásilné podpoře přímo v terénu a pružném reagování na potřeby konkrétních klientů. Sociální práce s touto cílovou skupinou nicméně možná je a lze ji budovat také v Ralsku.

Volnočasové aktivity v Ralsku

Na Ploužnici stojí sportovní areál fotbalového hřiště se šatnami a příslušenstvím, o jehož údržbu se stará zaměstnanec MěÚ. Vedle hřiště jsou dvě menší vodní nádrže na zachycování dešťové vody (dříve koupaliště pro místní obyvatele), s dětským hřištěm s hracími prvky a multifunkční budovou. Blízko bytových domů v majetku Mimoně stojí ještě malé asfaltové hřiště na basketbal. Začátkem roku 2024 město vybuďovalo nové workoutové hřiště. Areál fotbalového hřiště je spravován pracovníkem města a během dne je zdarma přístupný pro všechny obyvatele Ploužnice. Někteří z místních sportovců a mládeže z nedostatku lokálních příležitostí využívají sportovní areály v okolních obcích (např. ve Stráži pod Ralskem, nebo v Mimoni). Volnočasové aktivity pro děti a mládež jsou zajišťovány rovněž prostřednictvím města, formou zájmových kroužků poskytovaných především v Kuřívodech. Na Ploužnici, v areálu hřiště, má město k dispozici prostory pro pořádání různých kulturních akcí, přednášek a podobně.

Již několik let na Ploužnici existuje také Klub senierek, jehož organizace je především v rukou jedné místní aktivní seniorky. Seniorky se schází 1x týdně v místní klubovně u fotbalového hřiště. V této klubovně se schází i jiné zájmové skupiny, zatímco dřevěný domek u fotbalového hřiště, vybaven nábytkem a dataprojektorem a s potenciálem pro veřejné akce, využíván momentálně není. Dalším zjištěným místem pro setkávání je posilovna (viz foto 5), kterou v jednom z panelových domů provozuje už zmiňovaný zaměstnanec MěÚ.

Foto 5 – Posilovna na Ploužnici (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

V Náhlově je v současné době v provozu pouze NZDM, který nabízí prostor pro trávení volného času. Vzhledem k tomu, že v Náhlově chybí další specializované kroužky a volnočasové aktivity, většina dětí se účastní kroužků a mimoškolních aktivit v nedaleké Osečné.

2.2 Vyhodnocení předchozího plánovacího cyklu

Při tvorbě Plánu sociálního začleňování města Ralsko 2024-2028 bylo nejprve prostudováno několik klíčových dokumentů. Zásadními podklady byly především Strategické plány sociálního začleňování pro roky 2016-2018, 2018-2021 a 2022-2025, dále Plán prevence kriminality města Ralsko 2023-2028 spolu s jeho Prováděcím dokumentem 2022-2025, Komunitní plán sociálních služeb ORP Česká Lípa 2022-2025 a Výzkum na dluhy z roku 2023. Také byly využity evaluační zprávy z projektů z roku 2022 a analýza lokality z projektu Komunitní práce, zaměřená zejména na Ploužnici.

Ve druhé fázi došlo k verifikaci a aktualizaci získaných údajů ve spolupráci s partnery, které se uskutečnily formou individuálních konzultací. V průběhu tohoto procesu se zjistilo, že většina cílů a opatření navržených v předchozím SPSZ 2022-2025 již není aktuální. Proto bylo rozhodnuto vytvořit nový plán, přičemž ten předchozí slouží jako podklad, z něhož lze čerpat. Následně se konaly tematické pracovní skupiny, které probíhaly od prosince 2023 do června

2024. Hlavním výstupem těchto skupin je strategická část Plánu sociálního začleňování, která je uvedena v kapitole číslo 3.

V rámci plánovacího procesu bylo rovněž provedeno vyhodnocení předchozího SPSZ 2022-2025. Výsledky tohoto hodnocení jsou uvedeny v tabulce č. 16.

Tabulka 16 – Vyhodnocení Strategického plánu sociálního začleňování města Ralsko 2022-2025

Cíle SPSZ 2022-2025	Plnění
Oblast bydlení	
Priorita 1.1 Zajistit standardní a stabilní bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel	
Hlavní cíl 1.1.1 Do konce roku 2025 získání neobydleného panelového domu do vlastnictví Města – pro vytvoření bytů občanů Ralska	V plnění
Specifické cíle:	
1.1.1.1 Zajistit dotační titul pro rekonstrukci alespoň jednoho panelového domu pro vytvoření byt. fondu MěÚ Ralsko	V plnění
Hlavní cíl 1.1.2 Zlepšení podmínek bydlení do konce roku 2025	Plněno
Specifické cíle:	
1.1.2.1 Dokončit rekonstrukce vodovodního řádu a kanalizace Náhlově – zlepšení podmínek bydlení se zaměřením na vodovodní řád a kanalizaci	Plněno
Hlavní cíl 1.1.3 Do konce roku 2025 zajistit adekvátní standard a kapacity bydlení v nemovitostech Města	Plněno
Specifické cíle:	
1.1.3.1 Od roku 2018 fungují v objektech Ralska na Ploužnici 1 domovník preventista a v Kuřívodech 2 DP	Splněno
1.1.3.2 Pokračovat v realizaci propojení bytů a zajistit tak adekvátní velikosti bytů pro rodiny s dětmi	V plnění
Priorita 1.2 Vytvořit atraktivní veřejné zázemí v okolí bydlíště	
Hlavní cíl 1.2.1 Nadále pokračovat v rekultivaci veřejných ploch, inženýrské sítě a infrastruktura v okolí sídlišť v Ralsku	Splněno
Specifické cíle:	
1.2.1.1 Vytvoření odstavných parkovacích ploch mezi bytovými domy na Náhlově a v Ploužnici do konce roku 2025	V plnění
1.2.1.2 Propojení části Ploužnice a Kuřívod smíšenou cyklostezkou	Splněno
1.2.1.3 Do konce roku 2025 provést úpravu přístupových chodníků a komunikací v Ploužnici	Splněno
Priorita 1.3 Posílení občanské vybavenosti v okolí bydlíště	
Hlavní cíl 1.3.1 Dobudování zázemí pro realizaci služeb	Nesplněno
Specifické cíle:	
1.3.1.1 V Ploužnici pokračovat v realizaci vyčlenění prostor pro ordinaci praktického lékaře, popřípadě dalších služeb pro občany města	Nesplněno
1.3.1.2 Do konce roku 2025 realizovat projekt na přestavbu společenského domu v Kuřívodech	V plnění
a) dotace IROP (mimo KPSVL)	
Priorita 1.4 Snížení počtu a míry zadluženosti u obyvatel Ralska, prevence zadlužování	

Hlavní cíl 1.4.1 Pokračovat v zavedeném průběžném oddlužování osob ve všech soc. oblastech života obyvatel v Ralsku, souběžně s prevencí zadluženosti	Plněno
Specifické cíle:	
1.4.1.1 Pokračování oddlužování obyvatel v rozsahu poskytování terénních sociálních služeb (Dluhové poradenství v soc. službách)	Plněno
1.4.1.2 V rámci dotace Evropské Unie bude průběžně poskytováno bezplatné právní poradenství na pracovišti v Ploužnici pro všechny obyvatele Ralska	Nesplněno
1.4.1.3 Pomoc TSP klientům při tvorbě splátkových kalendářů ve spolupráci s relevantními institucemi – městskými i krajskými úřady, inkasními společnostmi, exekutory, soudy, právníckými subjekty	Plněno
Priorita 1.5 Terénní sociální služby v Ralsku umožní zájemcům zvýšit sociální způsobilost při získávání bytů a zachování stávajícího bydlení	
Hlavní cíl 1.5.1 Ralsko poskytne pomoc všem zájemcům o bydlení mimo jiné se zvyšováním jejich sociální způsobilosti při nabývání bytů a zachování stávajícího bydlení	V plnění
Specifické cíle:	
1.5.1.1 TSP spolupracuje s bytovou komisí městského úřadu při poskytování bytů novým žadatelům a udržení bydlení u stávajících uživatelů bytů	Plněno
1.5.1.2 Pokračování ve spolupráci s městem Mimoň ohledně jejich bytů na Ploužnici (výměna informací, spolurozhodování o přidělení bytu, sladění pravidel)	Zatím neplněno, ale nakročeno
1.5.1.3 TSP pracuje se všemi klienty na dodržování zásad placení nákladů spojených s bydlením a jejich dalších povinnostech nájemníků	Plněno
Hlavní cíl 1.5.2 Město bude nadále snižovat negativní vlivy sociálně vyloučených lokalit	Plněno
Specifické cíle:	
1.5.2.1 Pokračovat projektech pro získání financí na APK, TPS a domovníky preventisty, které v Ralsku působí od roku 2018 a jsou nápomocní při předcházení rozvoje kriminality, sousedských svárů, patologií, dluhové problematiky apod.	Plněno
1.5.2.2 Město Ralsko vyhlásí uzávěru na zřizování soukromých ubytoven na území města do konce roku 2023	Nesplněno
Oblast vzdělávání, volného času a rodiny	
Priorita 2.1 Zajistit předškolní přípravu dětí ze sociálně-kulturně znevýhodňujícího prostředí	
Hlavní cíl 2.1.1 Zajistit pro děti ve věku 3-6 alespoň jeden rok trvající předškolní výchovy v ZŠ a MŠ Tomáše Ježka Ralsko Kuřívody, popřípadě ve spádových školách v okolí Ralska	Plněno
Specifické cíle:	
2.1.1.1 Město Ralsko přispívá nadále každoročně na žáky v mateřské škole Osečná, Dolní Krupá. Mimoň	Plněno
2.1.1.4 MŠ v Osečné navštěvuje od školního roku 2015/2016 ročně 90 % předškolních dětí z Náhlova	Plněno
2.1.1.5 Je zachován svoz dětí do a z MŠ v Kuřívodech-dvě auta – realizuje se	Plněno
2.1.1.6. Zajistit adekvátní autobusovou dopravu pro žáky ZŠ a MŠ Tomáše Ježka Ralsko Kuřívody	Plněno

Hlavní cíl 2.1.2 Spolupráce předškolních zařízení se sociálními službami	
Specifické cíle:	
2.1.2.1 Pracovat s dětmi a jejich rodinami i díky zaměstnanci města zabývající se prací s mládeží	Plněno
Hlavní cíl 2.1.3 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ pro práci s dětmi ze sociálně kulturně znevýhodněného prostředí	Plněno
Specifické cíle:	
2.1.3.1 Zajistit každoročně vzdělávání pro pedagogické pracovníky	Plněno
2.1.3.2 Pokračovat ve spolupráci s externím logoped, psychologem v rámci volnočasových aktivit zajištěných MIC v Kuřívodech	Plněno
2.1.3.3 Podporovat zaměstnání asistentů pedagoga, případně školního psychologa v místní ZŠ a MŠ	Plněno
Priorita 2.2 Podpořit úspěšnost dětí ze sociálně-kulturně znevýhodňujícího prostředí na základní škole	
Hlavní cíl 2.2.1 V rámci volnočasových aktivit pokračovat v doučování pro děti z prospěchovými problémy a pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, za účelem snížení prospěchových rozdílů mezi nimi a dětmi majority	Plněno
Specifické cíle:	
2.2.1.1 Pokračovat v programu doučování v klubovně na Ploužnici	Plněno
2.2.1.2 Podporovat doučování dětí v Náhlově v NZDM Náhlov (Místní charita Most)	Plněno
Hlavní cíl 2.2.2 Nadále snižovat míru záškoláctví	Plněno
Specifické cíle:	
2.2.2.1 Pokračovat v dohodě pravidel spolupráce, mezi ZŠ, pediatry, TSP města, PK a OSPOD Mimoň, pro potírání záškoláctví, za pomoci preventivního působení na rodiče, motivace dětí ke školní docházce (výlety apod.), případného použití sankcí	Plněno
Hlavní cíl 2.2.3 Podporovat vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků ZŠ v Ralsku, Osečné a v Mimoní pro práci s dětmi ze sociálně-kulturně znevýhodněného prostředí	Plněno
Specifické cíle:	
2.2.3.1 Pomoc při zajištění činnosti externího školního psychologa	Plněno
2.2.3.2 Zajištění vzdělávání pro pedagogické pracovníky ze ZŠ v Kuřívodech, Osečné, Mimoní	Plněno
Priorita 2.3 Zabezpečit dětem ze sociálně-kulturně znevýhodňujícího prostředí navazující vzdělání (přípravit děti a mladistvé na trh práce)	
Hlavní cíl 2.3.1 Pomoc školám s kariérovým poradenstvím pro žáky 2. stupně po skončení povinné školní docházky na středním stupni škol	Nesplněno – ŽS v Ralsku má pouze první stupeň
Specifické cíle:	
2.3.1.1 Zajišťování přehledů oborů středních škol od 7. třídy ZŠ	Nesplněno – ŽS v Ralsku má pouze první stupeň
2.3.1.2 Podporovat činnost NZDM v Náhlově	Plněno
Hlavní cíl 2.3.2 Přispívat k zvyšování finanční gramotnosti dětí a mladistvých	Plněno
Specifické cíle:	

2.3.2.1 V rámci NZDM a volnočasových aktivit organizovaných městem Ralsko zajišťovat program zvyšování finanční gramotnosti	Plněno
Oblast zaměstnávání	
Priorita 3.1 Uchazeči budou mít potřebnou kvalifikaci a pracovní návyky pro úspěch na trhu práce	
Hlavní cíl 3.1.1 V roce 2018 bude nadále ročně poskytováno poradenství znevýhodněným občanům na trhu práce z Ralska	Plněno částečně
Specifické cíle:	
3.1.1.1 ÚP Mimoň / ČL poskytování pracovního poradenství osobám z Ralska	Plněno
3.1.1.2 TSP poskytuje průběžně základní pracovní poradenství v individuální formě	Plněno
Priorita 3.2 V Ralsku bude dostatek pracovních příležitostí pro místní i pro lidi s nízkou kvalifikací	
Hlavní cíl 3.2.1 Podporovat vznik pracovních míst v Ralsku	
Specifické cíle:	
3.2.1.1 Město průběžně vytvoří podmínky pro velké zaměstnavatele (byty, úlevy dle podmínek, využití kapacit nové mateřské školky Kuřívodech)	Plněno
3.2.1.2 Podpora projektů na vznik pracovních míst pro domovníky preventisty na Ploužnici i v Kuřívodech	Splněno
3.2.1.3 Prezentovat vzájemnou spolupráci pracovní místa pro občany Ralska s KV Final, DK Bohemia	Plněno
Priorita 3.3 Dojíždění za prací není překážkou	
Hlavní cíl 3.3.1 Spolupracovat s dopravci zajišťujícími autobusovou dopravu při zajištění dopravy do zaměstnání (včetně směnného provozu)	Plněno
Specifické cíle:	
3.3.1.1 Podílet se na tvorbě jízdního řádu pro všechny místní části Ralska	Splněno
3.3.1.2 Většina zaměstnavatelů má zajištěn svoz zaměstnanců z Ralska	Splněno
Oblast bezpečí a sociálně patologických jevů	
Priorita 4.1 Zabezpečit potřebné služby sociálního charakteru a pro rodinu	
Hlavní cíl 4.1.1 Zabezpečení zázemí pro TSP a pro další potřebné služby občanům města	Splněno částečně
Specifické cíle:	
4.1.1.1 Udržení zázemí pro TSP na Ploužnici	Splněno
4.1.1.2 Poskytovat sportovní klubovnu v Ploužnici pro právní a dluhové poradenství, volnočasové aktivity a vzdělávací aktivity dle potřeb občanů města	Plněno částečně
4.1.1.3 Podporovat pokračování působení NZDM v administrativní budově zemědělské farmy na Náhlově (provozuje Oblastní charita Most)	Plněno
Hlavní cíl 4.1.2 V roce 2018 jsou poskytovány sociální služby a služby pro rodinu	
Specifické cíle:	
4.1.2.1 Vytvořit pracovní pozice pro TSP města – 2 úvazky (od 120 klientů ročně)	Splněno částečně

4.1.2.2 V roce 2018 pokračuje působení NZDM v administrativní budově zemědělské farmy na Náhlově (Oblastní charita Most)	Splněno
4.1.2.3 V rámci sociálních projektů zabezpečit dluhové a právní poradenství do roku 2025	Splněno
Priorita 4.2 Zajistit zdravý osobnostní vývoj dětí a mládeže v sociálně vyloučených rodinách (zdravé rodinné klima)	
Hlavní cíl 4.2.1 V rámci ambulantní prevence zajistit zdravý vývoj dětí a mládeže v sociálně vyloučených lokalitách	
Specifické cíle:	
4.2.1.1 Příspěvek k vytvoření pracovních pozic TSP města (včetně metodického vedení),	Splněno částečně
4.2.1.2 Na základě veřejnoprávní smlouvy poskytuje OSPOD Město Mimoň	Ano plněno
Hlavní cíl 4.2.2 30 rodičů ze sociálně vyloučených lokalit je ročně podpořeno v získávání rodičovských kompetencí	Nesplněno
Specifické cíle:	
4.2.2.1 Rozšíření počtu TSP města	Nesplněno
4.2.2.2 Působení OSPODu, Česká Lípa, Centrum pro zdravotně postižené Česká Lípa, a dalších organizací poskytující služby pro rodiny s dětmi	Nesplněno
Priorita 4.3 Snížení počtu a míry zadlužených lidí, prevence zadlužování	
Hlavní cíl 4.3.1 80 Oddlužování osob s trvalým pobytem v Ralsku	Plněno
Specifické cíle:	
4.3.1.1 Oddlužování prostřednictvím spolupráce s TSP – dluhové poradenství	Plněno
4.3.1.2 Spolupráce TSP a bytové správy na tvorbě splátkových kalendářů	Plněno
Hlavní cíl 4.3.2 Zvyšování finanční gramotnosti u dětí a mládeže	Plněno
Specifické cíle:	
4.3.2.1 Podpora programů finanční gramotnosti	Plněno
Priorita 4.4 Posílit bezpečnost na území Ralska	
Hlavní cíl 4.4.1 Zvyšování pocitu bezpečnosti na území Ralska se i v následujících letech	
Specifické cíle:	
4.4.1.1 V rámci EU zpracována studie bezpečí v Ralsku na základě dotazníkové akce	Splněno
4.4.1.2 Udržet 4 APK i v následujících letech	Splněno
4.4.1.3 Dohlížet na osvětlení na Plouznici a na Hvězdově, pokračovat zlepšení veřejného osvětlení na Náhlově a v Kuřívodech	Plněno
4.4.1.4 Na základě dotací EU udržet v Kuřívodech a na Plouznici pozice domovníků preventistů	Splněno
4.4.1.6 Napojení kamerového systému města na PČR – OOP v Mimoni	Nesplněno

Tabulka 17 uvádí projekty realizované v rámci spolupráce Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL).

Tabulka 17 – Projekty KPSVL

Číslo výzvy ŘO	Název projektu	Název žadatele/příjemce	Realizace
CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006115	Asistent prevence kriminality a komunitní práce ve městě Ralsko	Město Ralsko	1.1.2017 - 31.12.2019
CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006116	Sociální terénní práce ve vyloučených lokalitách města Ralsko	Město Ralsko	1.1.2017 - 31.12.2019
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0016599	Komplexní řešení problematiky sociálně patologických jevů	Město Ralsko	1.9.2020 - 30.6.2022 Prodlouženo do 10/22
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0016597	Preventivní sociální práce v Ralsku	Město Ralsko	1.9.2020 - 30.6.2022 Prodlouženo do 10/22

2.3 Syntetická analýza

Na základě analytických údajů a hlavních příčin problémů, které byly zjištěny během diskuzí v tematických pracovních skupinách, byla vytvořena analýza pomocí metody stromu problému. Tato analýza stromu problému poskytuje přehled o hlavním problému, jeho příčinách a důsledcích. Na základě analýzy je možné identifikovat klíčové oblasti, na které je třeba se zaměřit při plánování a implementaci opatření k řešení sociálního vyloučení obyvatel Ralska.

Tabulka 18 – Syntetická analýza

Rodina, volný čas a vzdělávání
Hlavní problém
Pro rodiče je obtížné zajistit dětem potřebnou péči a podporu pro jejich správný rozvoj
Příčiny problému
Chybí sociální služby pro rodiny s dětmi - Nedostatečná kapacita SAS pro rodiny s dětmi
Nedostatek volnočasových a vzdělávacích aktivit pro děti a mládež - Omezená nabídka zájmových kroužků především pro starší děti - Absence víkendových programů, příměstských táborů a volnočasového klubu - Chybí aktivizační pracovník pro děti a mládež - Chybí mateřské centrum pro rodiče s dětmi
Nedostatečná podpora v oblasti vzdělávání - Nedostatečné autobusové spojení Náhlov-Osečná, Osečná-Náhlov - Chybí podpora přípravy předškolních dětí přímo v domácnostech - Chybí kariérové poradenství a stipendia - Vypovězení smlouvy Ralsku o zabezpečení školského obvodu městem Mimoň ke dni 1. 9. 2026

Důsledky problému
Snížená kvalita života rodin - Rodiny, které nemají přístup k adekvátním sociálním službám, se potýkají s vyššími riziky chudoby a sociální izolace
Zvýšená pravděpodobnost sociální exkluze dětí a mládeže - Děti a mládež, kteří nemají přístup k volnočasovým a vzdělávacím aktivitám, mohou být více náchylní k sociální izolaci, delikvenci a dalším rizikovým chováním
Snížená úroveň vzdělávání a školního úspěchu dětí - Zvýšené riziko předčasného odchodu dětí ze vzdělávacího systému - Horší školní výsledky a nižší úspěšnost ve škole - Vypovězení smlouvy o školském obvodu může vést k napětí mezi obcemi a zhoršit přístup dětí ke kvalitnímu vzdělání
Dluhy
Hlavní problém
Vysoká dluhová zátěž obyvatel Ralska
Příčiny problému
Nedostatečné dluhové poradenství - Nedostatek odborného sociálního poradenství zaměřeného na dluhy - Nedostatek terénních sociálních služeb, které by umožnily oslovit i ty, kteří sami službu nevyhledají
Nedostatečná finanční gramotnost obyvatel - Nízké povědomí o správě osobních financí
Nízké povědomí o možnostech řešení dluhů - Nedostatečné informování občanů o možnostech oddlužení (osvěta)
Nedostatečná transparentnost a dostupnost informací o způsobech splácení dluhů vůči městu - Nedostatek veřejně dostupných informací - Nedostatečné informování občanů o splátkových kalendářích
Důsledky problému
Zhoršená finanční situace jednotlivců a rodin - Rodiny zůstávají zadlužené, počet exekvovaných rodin roste - Zvýšený počet exekucí - Ztráta majetku a bydlení
Sociální vyloučení a zhoršení kvality života - Zvýšený výskyt sociálně patologických jevů - Nízké sebevědomí a psychické problémy
Zvýšené finanční náklady pro město - Vyšší náklady na sociální služby - Ztráty z neuhrazených pohledávek
Snížení důvěry občanů v městské instituce - Negativní vnímání městských institucí - Snížení ochoty spolupracovat
Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví
Hlavní problémy
Snížená bezpečnost v Ralsku, nárůst uživatelů OPL zejména mezi mladými dospělými a zvýšený výskyt podvodů na seniorech
Příčiny problémů
- Nedostatek veřejných setkání a komunitních aktivit, což vede k oslabení vztahů mezi městem a jeho obyvateli - Nedostatečné osvětové kampaně a informovanost seniorů o rizicích podvodů a prevenci proti nim - Nezajištěný terénní protidrogový program pro uživatele OPL
Důsledky problémů

<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšené obavy obyvatel a snížená kvalita života - Oběti podvodů mohou utrpět značné finanční ztráty a psychologický stres, což může vést k dalším sociálním a zdravotním problémům - Nedostatečná dostupnost terénního protidrogového programu zanechává mladé dospělé bez potřebné podpory a prevence, což může vést k vyššímu počtu uživatelů OPL - Negativní dopad na školní prostředí a sociální vztahy
Zaměstnanost
Hlavní problém
Nízká zaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce
Příčiny problému
<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek pracovních dovedností (nízká úroveň vzdělání, absence pracovních návyků, vzorů v rodině a okolí, nízká motivace, předluženost) - Nedostatečná kapacita terénní sociální práce (služba nabízí pomoc s tvorbou životopisů, motivačních dopisů a podporu při řešení problémů spojených s hledáním zaměstnání (dluhy, exekuce, právní poradenství) - Nedostatek vhodných pracovních příležitostí pro osoby znevýhodněné na trhu práce - Diskriminace na trhu práce - Odlehlost místa a s tím spojené obtížné dojíždění do zaměstnání
Důsledky problému
<ul style="list-style-type: none"> - Sociální vyloučení a ekonomická nestabilita těchto osob - Zvýšené náklady na sociální dávky a podporu ze strany státu a obcí - Snížené celkové ekonomické přínosy z účasti znevýhodněných osob na trhu práce - Mezigenerační přenos chudoby (absence pozitivních vzorů a pracovních návyků v rodině vede k přejímání negativních vzorců chování dětmi) - Snížená motivace (nedostatek pracovních příležitostí a diskriminace snižují motivaci hledat zaměstnání)
Bydlení
Hlavní problém
Kapacitně nedostačující a standardům nevyhovující bydlení v Ralsku
Příčiny problému
<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečný počet bytů v městském bytovém fondu - Chybí kontrola nad bytovými domy na Ploužnici - Neudržitelný model financování bytového fondu - Nedostatek občanské vybavenosti - Vysoká míra neobydlených a zanedbaných budov - Nedostatečná spolupráce mezi městy Ralsko a Mimoň v oblasti sociální prevence
Důsledky problému
<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšené riziko bezdomovectví - Zvýšení počtu lidí žijících v nevyhovujících podmínkách - Zhoršující se kvalita života v Ralsku - Zvýšený stres a duševní potíže - Vysoké riziko transgeneračního přenosu chudoby

Zdroj: vlastní zpracování

III Strategická část

Strategická část navazuje na analýzu stromu problému uvedenou v předchozí kapitole. Zahrnuje zastřešující strategické cíle, vázané k jednotlivým tematickým oblastem, konkrétnější specifické cíle a konkrétní kroky a aktivity v podobě opatření.

1 Rodina, volný čas a vzdělávání

Tabulka 19 – Strategické cíle, specifické cíle a opatření v tematické oblasti rodina, volný čas a vzdělávání

Strategický cíl 1.1	Zlepšit sociální situaci rodin, zajistit samostatné fungování rodin v běžném životě a zdravý vývoj dětí
Specifický cíl 1.1.1	Alespoň s 50 rodinami se bude v letech 2025-2028 pracovat na zlepšení jejich socioekonomické situace, zvýšení rodičovských kompetencí a zdravém vývoji dětí Bude se sledovat péče o dítě, školní docházka a vzdělávání, lepší školní výsledky, zlepšení kvality bydlení, vedení domácnosti a hospodaření s finančními prostředky
Opatření 1.1.1.1	Zajistit SAS pro rodiny s dětmi ve výši 2,0 úvazku Cílem služby je předcházet, zmírnit nebo eliminovat příčiny ohrožení dítěte a poskytnout rodičům i dítěti pomoc a podporu k zachování celé rodiny (v rámci tohoto cíle bude zahrnuta mj. oblast vzdělávání dětí a smysluplného trávení volného času)
Cílová skupina	Ohrožené děti a mladiství a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, Charita Česká Lípa
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	2,0 úvazku SAS, podpořeno 50 rodin za 3 roky
Opatření 1.1.1.2	Zřídí mateřské centrum na Ploužnici a v Náhlově Mateřské centrum je zařízení, které sdružuje zpravidla osoby na rodičovské dovolené, zejména matky a jejich děti, případně další rodinné příslušníky, za účelem společného trávení volného času a vzdělávání. V Náhlově vznikne mateřské centrum, které by v dopoledních hodinách provozovala Charita most v objektu, ve kterém provozuje NZDM Drak. Na Ploužnici vznikne zase svépomocná skupina rodičů s dětmi, které vytipují pracovníci komunitní práce. Město Ralsko by poskytlo prostory na Ploužnici a finanční prostředky na zajištění základního vybavení (výtvarné potřeby, sportovní potřeby, atd.)
Cílová skupina	Ohrožené děti a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+

Implementační subjekt	Charita Most, Město Ralsko, Komunitní práce
Předpoklad realizace	Do 2028
Indikátory	Vznik mateřského centra na Ploužnici a v Náhlově
Strategický cíl 1.2	Zajistit školní úspěch dětí se sociálním znevýhodněním
Specifický cíl 1.2.1	Každoročně se od roku 2025 zvyšuje podíl dětí se sociálním znevýhodněním na předškolním vzdělávání
Opatření 1.2.1.1	Podpořit přípravu předškolních dětí přímo v domácnostech prostřednictvím SAS pro rodiny s dětmi
Cílová skupina	Ohrožené děti a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	15 podpořených předškolních dětí ročně
Opatření 1.2.1.2	Nadále poskytovat svoz dětí z Ploužnice do MŠ v Kuřívodech
Cílová skupina	Ohrožené děti a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	Již probíhá
Indikátory	Svoz dětí z Ploužnice do MŠ v Kuřívodech
Opatření 1.2.1.3	Zdostupnit více MŠ v Osečné pro děti z Náhlova Momentálně nedostatečné autobusové spojení z Osečné do Náhlova. Rodiče se nemají jak dostat z Osečné do Náhlova, když vyprovodí děti do školky a pat opět, jak se dostat pro děti, aby je vyzvedli. Proto navrhujeme dohledovou službu do autobusu: Náhlov – Osečná – Náhlov, nebo posílit spoje zpět
Cílová skupina	Ohrožené děti a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Zajištění dohledu do autobusu, nebo posílení spojů o 1 denně
Specifický cíl 1.2.2	Od roku 2025 se sníží riziko předčasného odchodu dětí ze vzdělávání
Opatření 1.2.2.1	Rozvoj koordinované spolupráce s klíčovými institucemi v dané oblasti (OSPOD, kurátoři, školy, úřady, další NNO...)
Cílová skupina	Ohrožené děti a mladiství a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, OSPOD, kurátoři, školy, další NNO

Předpoklad realizace	2025
Indikátory	30 uskutečněných jednání za 3 roky (záznam o nich v klientské databázi Arum)
Opatření 1.2.2.2	Zajistit smlouvu o spádovém obvodu s jednou ze škol v blízkých obcích Město Mimoň vypovědělo smlouvu Ralsku o zabezpečení školského obvodu městem Mimoň ke dni 1. 9. 2026. Jedná se přibližně o 130 dětí, které navštěvují ZŠ v Mimoni
Cílová skupina	Ohrožené děti a mladiství a pečující osoby/rodiče
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, Kraj, MŠMT
Implementační subjekt	Město Ralsko, město Mimoň, Kraj, okolní školy, ASZ
Předpoklad realizace	2026
Indikátory	Smlouva o spádovém obvodu s některým z okolních měst
Specifický cíl 1.2.3	Každý rok alespoň 90% vycházejících žáků ZŠ z Náhlova a Ploužnice začne navštěvovat střední školu, včetně SOU a 80% dokončí alespoň první ročník
Opatření 1.2.3.1	Viz opatření 1.1.1.1
Opatření 1.2.3.2	Kariérové poradenství v NZDM Náhlov
Cílová skupina	Žáci ohroženi školním neúspěchem
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Implementační subjekt	Charita most
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Do 10 podpořených žáků ročně
Opatření 1.2.3.3	Iniciovat vznik svépomocné skupiny středoškoláků v NZDM Náhlov a v klubu na Ploužnici
Cílová skupina	Žáci ohroženi školním neúspěchem
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, Charita most
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	20 podpořených žáků ročně
Opatření 1.2.3.4	Workshop pro učitele ze ZŠ v Mimoni a Osečné a sociální pracovníky NZDM Náhlov, jak hrát C'est la vie s dětmi Workshop je tematicky zaměřen na témata vzdělávání, zaměstnání, bydlení, komunikaci s úřady, trávení volného času. V rámci workshopu mají děti možnost zorientovat se v systému různých úřadů, různých typů smluv, vyzkoušet si pohovor u zaměstnavatele či pohovor u přijímacího řízení, naučí se psát životopis apod. Workshop simuluje život, kdy účastníci na začátku dostanou něco málo "peněz", občanský průkaz, mají ukončené základní vzdělání. Během workshopu mají za úkol

	nasbírat co nejvíce bodů, které se nasčítávají za získání bydlení, práce, vzdělání. Dále mají hráči několik možností, jak k tomuto cíli dojít - mohou volit různé strategie
Cílová skupina	Žáci ohrožení školním neúspěchem
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, školy
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	10 podpořených učitelů ročně, kteří se workshopu zúčastnili
Opatření 1.2.3.5	Stipendia pro středoškoláky
Cílová skupina	Žáci ohrožení školním neúspěchem
Zdroj finančního krytí	OPZ+, Kraj, MŠMT, Nadace Albatros, další nadace
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, školy,
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Do 10 podpořených žáků ročně, kterým bylo stipendium poskytnuto
Strategický cíl 1.3	Podchytit děti a mládež za účelem jejich osobnostního rozvoje
Specifický cíl 1.3.1	Od roku 2025 bude alespoň 30 dětí a mladých dospělých trávit svůj volný čas nezávadně a smysluplně
Opatření 1.3.1.1	Zajistit provoz volnočasového klubu na Ploužnici Využití dřevěného domku na Ploužnici, ve kterém by mohli trávit čas především mladí dospělí (stolní fotbal, promítání filmů, atd.) Průzkum aktivit, o které by měli zájem by realizovali pracovníci komunitní práce. Jedním z nápadů je, aby volnočasový klub vedl některý ze zaměstnanců APK, případně jiný aktivizační pracovník pro děti a mládež
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO, Komunitní práce, APK
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Vznik volnočasového klubu na Ploužnici, 30 podpořených dětí ročně
Opatření 1.3.1.2	Aktivizační pracovník pro děti a mládež Jde o zřízení pozice aktivizačního pracovníka pro děti a mládež, který aktivně vyhledává/kontaktuje ohroženou mládež, aktivně s ní pracuje, odborným a motivujícím vedením zvyšuje její kompetence a dovednosti pro zapojení do společnosti a řeší bariéry a příčiny exkluze. Tyto poznatky dále předává městu a spolupracuje na řešení definovaných problémů
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+, Ministerstvo vnitra
Implementační subjekt	Město Ralsko, APK, NNO
Předpoklad realizace	2025

Indikátory	Vznik pozice Aktivizační pracovník pro děti a mládež, 30 podpořených dětí ročně
Opatření 1.3.1.3	Obnova víkendových programů pro děti a mladé dospělé
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, Ministerstvo vnitra
Implementační subjekt	Město Ralsko, APK, NNO, Komunitní práce
Předpoklad realizace	Do 2026
Indikátory	Alespoň 10 víkendů ročně, 30 podpořených dětí ročně
Opatření 1.3.1.4	Obnova příměstských táborů pro děti a mladé dospělé
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, Ministerstvo vnitra
Implementační subjekt	Město Ralsko, APK, NNO, Komunitní práce
Předpoklad realizace	Do 2026
Indikátory	30 podpořených dětí na táborech ročně
Strategický cíl 1.4	Podpora komunitní práce a sousedských aktivit v Ralsku
Specifický cíl 1.4.1	Do roku 2028 se zlepší podmínky spoluzití obyvatel Ralska
Opatření 1.4.1.1	<p>Udržet a podpořit rozvoj komunitní práce a rozvoj sousedských aktivit na Ploužnici</p> <p>Jde o aktivní komunikaci a zapojování osob ze SVL a veřejnosti do života města do projektů města jako např. veřejný prostor v SVL tak, aby byly zohledněny potřeby jejich občanů. Participace může zahrnovat různé úrovně zapojení veřejnosti do plánování či rozhodování o realizaci projektů města (tzv. participační žebřík). Ve městě bude založen participativní rozpočet nebo „nízkoprahový“ fond pro pilotní realizaci komunitních, občansko-participativních a jiných bottom-up aktivit propojujících obyvatele SVL s veřejností obce typu veřejných setkání s využitím participativních metod, komunitních aktivit zaměřených na posilování místních sousedství, občanských platform i zacílených fokusních skupin se zástupci CS (zejm. obyvatel SVL)</p>
Cílová skupina	Obyvatelé Ploužnice
Zdroj finančního krytí	OPZ+, město Ralsko, jiné dotace
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	Již probíhá
Indikátory	Existence komunitní práce, alespoň 4 sousedské aktivity realizované ročně

Zdroj: vlastní zpracování

2 Dluhy

Tabulka 20 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti dluhy

Strategický cíl 2.1	Snížit dluhovou zátěž obyvatel a zabezpečit prevenci dalšího zadlužování
Specifický cíl 2.1.1	V letech 2025-2028 bude u 50 % klientů nově zavedených služeb zmapována jejich dluhová situace
Opatření 2.1.1.1	<p>Zajistit Odborné sociální poradenství se zaměřením na dluhy ve výši 1,0 úvazku</p> <p>Zajištění dobře dostupného kvalitního poradenství, které by cílilo nejen na oddlužení, ale i na prevenci vzniku dluhů a zejména na zastavení dalšího prohlubování dluhové pasti. Poradenství musí zajišťovat zkušený poskytovatel, který bude pracovat i s tzv. těžkými klienty – předluženými osobami, jež nesplňují podmínky vstupu do oddlužení a mají různou motivaci svou situaci řešit</p>
Cílová skupina	Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením v oblasti dluhů
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1,0 úvazku OSP, podpořeno 150 osob za 3 roky
Opatření 2.1.1.2	<p>Zavést sociální služby terénní programy</p> <p>Terénní forma pracuje s klienty v jejich přirozeném prostředí a umožňuje oslovení i těch, kteří by sami službu nevyhledali. Základními činnostmi jsou zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. V praxi se jedná o širokou škálu témat a situací zahrnujících mj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšování sociálních kompetencí a sociální mobility klienta - pomoc v oblasti bydlení, dluhů, zaměstnání, zdraví či vzdělávání - zprostředkování lokálně dostupné služby/aktivity
Cílová skupina	Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Navýšení 1,0 úvazku TP, podpořeno 120 osob za 3 roky

Opatření 2.1.1.3	Město má nastavené osvětové a preventivní aktivity v oblasti dluhů (Besedy, letáky, vývěsky)
Cílová skupina	Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením v oblasti dluhů
Zdroj finančního krytí	OPZ+, město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO Člověk v tísni, Komunitní práce
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1 sada letáků za rok, 1 přednáška ročně, 2 mediální výstupy ročně
Opatření 2.1.1.4	V Ralsku funguje síť sociálních služeb, jsou navzájem propojeny a pravidelně si předávají informace v oblasti dluhů
Cílová skupina	Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením v oblasti dluhů
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+
Implementační subjekt	NNO Člověk v tísni, město Ralsko
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1 komunikační manuál, 2 setkání ročně
Specifický cíl 2.1.2	Do konce roku 2027 se sníží nárůst dluhů vůči městu
Opatření 2.1.2.1	Město má do konce roku 2025 revidovaný způsob vymáhání dlužných pohledávek obcí
Cílová skupina	Obyvatelé Ralska
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Revidovaná směrnice
Opatření 2.1.2.2	Pravidla vymáhání jsou vyvěšena na webových stránkách a úředních deskách města
Cílová skupina	Obyvatelé Ralska
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Vyvěšena pravidla na webových stránkách a úředních deskách města
Opatření 2.1.2.3	Město Ralsko nadále umožňuje svým občanům možnost splátkových kalendářů za pohledávky vůči městu, tato možnost je občanům známá a dobře dostupná
Cílová skupina	Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením v oblasti dluhů
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	2024

Indikátory	Alespoň 2 dohodnuté splátkové kalendáře ročně, 2 mediální výstupy ročně informující o možnosti využití splátkového kalendáře
------------	--

Zdroj: vlastní zpracování

3 Bezpečnost, prevence kriminality a zdraví

Tabulka 21 – Strategické cíle, specifické cíle a opatření v tematické oblasti bezpečnost, prevence kriminality a zdraví

Strategický cíl 3.1	Zvýšení bezpečnosti a pocitu bezpečí v Ralsku a prevence rizikového a nežádoucího chování dětí a mládeže
Specifický cíl 3.1.1	Od roku 2025 nebude docházet k nárůstu trestných činů a přestupků proti veřejnému pořádku a občanskému soužití
Opatření 3.1.1.1	Bude nadále zajištěna kapacita 4 Asistentů prevence kriminality, 4 Domovníků – preventistů a 2 peer asistentů
Cílová skupina	Obyvatelé sociálně vyloučených a ohrožených lokalit (sídlíště) a obyvatelé v sousedství
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, Ministerstvo vnitra ČR, jiné výzvy
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	Od roku 2026
Indikátory	4 úvazky APK, 4 úvazky DP, 2 úvazky peer asistentů
Opatření 3.1.1.2	Pravidelná veřejná setkání s využitím participativních metod, komunitních aktivit zaměřených na posilování místních sousedství a vztahů mezi městem a jejich obyvateli
Cílová skupina	Obyvatelé sociálně vyloučených a ohrožených lokalit (sídlíště) a obyvatelé v sousedství
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+
Implementační subjekt	Město Ralsko, Komunitní práce
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Alespoň 3 uskutečněná veřejná setkání (1x na Ploužnici, 1x v Náhlově, 1x v Kuřívodech)
Specifický cíl 3.1.2	Od roku 2025 se sníží míra podvodů páchaných na seniorech
Opatření 3.1.2.1	Osvětová kampaň určena primárně pro seniory (besedy v klubu seniorů, letáky, webové stránky města)
Cílová skupina	Senioři žijící v Ralsku
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, OPZ+
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1 uskutečněná akce ročně, 1 sada letáků, 2 články ročně na webových stránkách města Ralsko

Specifický cíl 3.1.3	Meziročně se od roku 2025 sníží míra užívání OPL, zejména mezi dětmi a mladými dospělými
Opatření 3.1.3.1	Zajistit služby Terénní protidrogový program pro uživatele OPL ve výši 1,0 úvazku
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí závislí na návykových látkách nebo ohrožení závislostí
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Předpokládané náklady	Do 3 000 000 Kč na projekt do výzvy 65 OPZ+
Implementační subjekt	Most k naději, s.z
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1,0 úvazku TP, 90 podpořených osob za 3 roky
Opatření 3.1.3.2	Zajistit primární prevenci ve volnočasovém klubu na Ploužnici
Cílová skupina	Děti a mladí dospělí ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	1 uskutečněná osvětová akce ročně
Opatření 3.1.3.3	Nadále bude zajištěna osvětová činnost v oblasti prevence, trestné činnosti, přestupků a drog na ZŠ v Ralsku
Cílová skupina	Žáci ohrožení nepříznivou sociální situací
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	Již probíhá
Indikátory	2 uskutečněné osvětové akce ročně
Strategický cíl 3.2	Zajistit zdravé a pravidelné stravování obyvatel Ralska
Specifický cíl 3.2.1	Od roku 2025 bude potřebným obyvatelům v Ralsku poskytována potravinová pomoc
Opatření 3.2.1.1	Služby budou zajišťovat pomoc potravinové banky pro potřebné rodiny a obyvatele Ralska
Cílová skupina	Sociálně vyloučení či sociálním vyloučením ohrožení obyvatelé Ralska
Zdroj finančního krytí	OPZ+, potravinová banka
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	10 osob, kterým byla poskytnuta potravinová pomoc ročně

Zdroj: vlastní zpracování

4 Zaměstnanost

Tabulka 22 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti zaměstnanost

Strategický cíl 4.1	Zvýšení zaměstnatelnosti osob znevýhodněných na trhu práce
Specifický cíl 4.1.1	Mezi lety 2025-2028 budou odstraněny bariéry úspěšného vstupu na trh práce alespoň u 50 osob
Opatření 4.1.1.1	Pracovní poradenství a zvyšování kompetencí osob znevýhodněných na trhu práce
Cílová skupina	Osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj finančního krytí	Úřad práce ČR, ESF
Implementační subjekt	Úřad práce
Předpoklad realizace	2025-2028
Indikátory	Alespoň 20 osob ročně, kterým byla poskytnuta podpora v oblasti zaměstnanosti
Vazba na další opatření	<p>Viz opatření 2.1.1.1</p> <p>Právě dluhová zátěž je častou bariérou vstupu do zaměstnání. Kvůli zadlužení se klienti potýkají s některým z dalších typů sociálního vyloučení jako je právě dlouhodobá nezaměstnanost a obtížná uplatnitelnost na trhu práce.</p> <p>Viz opatření 2.1.1.2</p> <p>Služba terénní programy poskytuje například pomoc při tvorbě životopisů a motivačních dopisů, podporu při řešení problémů souvisejících s hledáním zaměstnání (dluhy a exekuce, pracovní-právní poradenství, složité životní situace...)</p>
Opatření 4.1.1.2	Rekvalifikační kurzy Úřadu práce
Cílová skupina	Osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj finančního krytí	Úřad práce, OPZ+,
Implementační subjekt	Úřad práce
Předpoklad realizace	2025-2028
Indikátory	Alespoň 10 osob ročně, které absolvovaly rekvalifikační kurz
Specifický cíl 4.1.2	Do roku 2028 se rozšíří nabídka pracovních příležitostí pro osoby znevýhodněné na trhu práce
Opatření 4.1.2.1	Od roku 2025 město Ralsko začne zohledňovat principy odpovědného zadávání vybraných zakázek
Cílová skupina	Osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025

Indikátory	Alespoň 10 zaměstnaných osob znevýhodněných na trhu práce ročně díky sociálně odpovědnému zadávání vybraných zakázek
Opatření 4.1.2.2	Nadále rozvíjet tréninková pracovní místa (VPP nebo IPM)
Cílová skupina	Osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj finančního krytí	Úřad práce
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Alespoň 8 stálých tréninkových míst ročně pokud bude dotační titul
Opatření 4.1.2.3	Zajistit lidem na tréninkových pracovních místech podporu formou ujednání o předávání klientů mezi městem a poskytovatelem sociálních služeb terénní programy, SAS a dluhové poradenství s cílem stabilizace jejich situace a úspěšný posun z tréninkového na standardní pracovní místo
Cílová skupina	Osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj finančního krytí	OPZ+
Implementační subjekt	NNO, Město Ralsko
Předpoklad realizace	2025-2028
Indikátory	5 podpořených osob ročně

Zdroj: vlastní zpracování

5 Bydlení

Tabulka 23 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti bydlení

Strategický cíl 5.1	Podpora bydlení v Ralsku
Specifický cíl 5.1.1	Do roku 2030 se zlepší podmínky bydlení v Ralsku
Opatření 5.1.1.1	Odkup 6 neobydlených panelových domů na Ploužnici od soukromých vlastníků
Cílová skupina	Osoby žijící na Ploužnici
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, NPO, IROP, jiné dotace
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	Do roku 2028
Indikátory	6 panelových domů ve vlastnictví města Ralsko
Opatření 5.1.1.2	Městský bytový fond se rozšíří alespoň o 60 bytů na sídlišti Ploužnice (Jedná se buď o rekonstrukci bývalé sovětské školy, tzv. "H-čko" nebo odkup a následná rekonstrukce jednoho z panelových domů)
Cílová skupina	Osoby žijící na Ploužnici
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko, NPO, jiné dotace
Implementační subjekt	Město Ralsko

Předpoklad realizace	Do roku 2028
Indikátory	Vznik 60 bytů na sídlišti Ploužnice
Opatření 5.1.1.3	Posílit občanskou vybavenost v prostorách budovy “H-čko“ (kadeřnictví, lékař, zázemí pro sociální služby atd.)
Cílová skupina	Obyvatelé Ralska
Zdroj finančního krytí	NPO, město Ralsko, jiné dotace
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	Do roku 2030
Indikátory	Existence zázemí pro služby
Opatření 5.1.1.4	Každé 3 roky zvýšit ceny nájemného za m² tak, aby byl bytový fond udržitelný (hospodárné nakládání s bytovým fondem)
Cílová skupina	Osoby žijící na Ploužnici
Zdroj finančního krytí	Město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko
Předpoklad realizace	2027
Indikátory	Výška nájemného za m ²
Specifický cíl 5.1.2	Od roku 2025 bude každoročně úspěšně vyřízena zakázka týkající se udržení bydlení alespoň u 80% případů
Opatření 5.1.2.1	Spolupráce služeb sociální prevence (TP, SAS, OSP) s bytovým odborem města Ralsko
Cílová skupina	Osoby ohrožené ztrátou bydlení
Zdroj finančního krytí	OPZ+, město Ralsko
Implementační subjekt	Město Ralsko, NNO
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Počet osob, kterým byla poskytnuta podpora v bydlení prostřednictvím sociálních služeb
Opatření 5.1.2.2	Spolupráce služeb sociální prevence (TP, SAS, OSP) s bytovým odborem města Mimoň
Cílová skupina	Osoby ohrožené ztrátou bydlení
Zdroj finančního krytí	OPZ+, město Mimoň
Implementační subjekt	Město Mimoň, NNO
Předpoklad realizace	2025
Indikátory	Počet osob, kterým byla poskytnuta podpora v bydlení prostřednictvím sociálních služeb

Zdroj: vlastní zpracování

IV Implementační část

4.1 Řídící struktura implementace

Město Ralsko bude aktivně spolupracovat na výše definovaných cílech a opatřeních. Je garantem a realizátorem některých opatření. Zajistí pracovníka, tzv. manažera sociálního začleňování, který bude odpovídat za koordinaci materiální a organizační podporu realizovaných akcí, včetně jednání pracovních skupin. Město bude spolupracovat na sběru indikátorů, interpretaci dat, výzkumné činnosti, monitoringu, vyhodnocování dopadů a zajištění udržitelnosti nastavených opatření.

Manažer sociálního začleňování města spolupracuje s lokálním konzultantem Agentury a po odchodu Agentury z lokality přebírá jeho činnost. Společně s LK realizuje tematické pracovní skupiny. Informuje obec a její orgány o obsahu spolupráce s Agenturou. Sleduje a vyhodnocuje úspěšnost naplnění cílů a opatření vydefinovaných v tomto dokumentu. Aktivně jedná se členy Lokálního partnerství a místními aktéry, kteří se připravují nebo realizují činnosti zmírňující sociální vyloučení v Ralsku.

Lokální konzultant je pracovníkem Agentury pro sociální začleňování, má koordinační roli, propojuje jak místní aktéry, tak jim zprostředkovává poradenství od odborných poradců Agentury na prioritní témata (popsaná v revizi Popisu spolupráce, 2023). V případě potřeby a kapacit Agentury je možné zpracovat tematické výzkumy, které vytváří výzkumné oddělení Agentury. Podpůrnou roli hraje Agentura pro sociální začleňování také v případě konání veřejných setkání, kulatých stolů s občany atd. Cílem této podpory je vytvoření stabilní odborné sítě, která se bude zabývat problematikou sociálního vyloučení s akcentem na participaci CS. Agentura pro sociální začleňování může poskytnout na vyžádání mediální podporu při eskalaci napětí mezi majoritou a komunitami.

Lokální partnerství je jako stálý koordinační, poradní a iniciativní orgán v oblasti sociálního začleňování. Lokální partnerství zejména sleduje a vyhodnocuje vývoj sociální situace a potřeb ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel, naplňování spolupráce s Agenturou, sleduje implementaci Plánu sociálního začleňování, podílí se na vyhodnocování naplňování jeho cílů prostřednictvím realizace naplánovaných opatření, na revizích a aktualizacích plánu, a to v ustavených tematických pracovních skupinách (viz výše), nebo v ad hoc svolávaných pracovních skupinách ke konkrétním opatřením v plánu.

4.2 Analýza rizik a nastavení řízení rizik

Tabulka 24 – Analýza rizik

č.	Název rizika	Pravděpodobnost ¹²	Dopad	Eliminace
1	Nízká motivace CS k zapojení do projektových aktivit	3	5	Podpora práce v terénu, realizace participativních aktivit, otevřená komunikace na platformách města, spolupráce s CS
2	Nedostupnost kvalifikovaných lidských zdrojů	3	4	Motivující zavedení mezd a platů v rámci předkládaných projektů, poskytnutí možnosti osobního růstu (školení, vzdělávací kurzy, atd.)
3	Negativní sousedské vztahy způsobené vysokou segregací cílové skupiny v jedné lokalitě	3	3	Desegregace lokality, komunitní práce a podpora participativních metod s CS
4	Změna sociální situace ve městě	3	4	Monitoring sociální situace ve městě, řízení jednotlivých politik města v partnerství, zhodnocování výstupů práce v terénu
5	Neplnění cílů a opatření projektů	2	5	Nastavení průběžného monitoringu, zařazení analýzy potřebnosti v rámci projektových žádostí
6	Neschválení žádosti o podporu	2	5	Kvalitní projektová příprava
7	Změna politické situace ve městě Ralsko	2	4	Transparentnost a funkčnost lokálního partnerství, řízení jednotlivých politik města v partnerství, zhodnocování výstupů práce v terénu, zařazení aktivit vedoucích ke zvýšení informovanosti obyvatel a osvětových akcí

¹² 1 – velmi nízká/ý, 2 - nízká/ý, 3 – střední, 4 – vysoká/ý, 5 – velmi vysoká/ý

4.3 Sledování, vyhodnocování a revize Plánu sociálního začleňování

Po dobu účinnosti Plánu sociálního začleňování budou průběžně vyhodnocovány jmenované cíle a současně budou monitorovány konkrétní projektové činnosti a sledovány indikátory opatření – tím bude sledováno naplňování obecného cíle vyhodnocení dopadů PSZ.

PSZ bude průběžně vyhodnocován a to:

- 2x ročně na úrovni lokálního konzultanta a manažera sociálního začleňování (z jednání je veden zápis)
- 1x ročně na jednání Lokálního partnerství
- 1x ročně formou zprávy o naplňování PSZ, která je předkládaná na vědomí zastupitelstvu města
- Zprávu o plnění PSZ předkládá na zastupitelstvo radní René Nesvadba.

Předmětem vyhodnocování je naplňování Plánu sociálního začleňování a v případě potřeby také jeho revize. **Revize PSZ** je aktualizace strategického dokumentu, kdy dochází k jeho změnám. Revizi PSZ provádí město za pomoci lokálního konzultanta Agentury a manažera sociálního začleňování. Změny bude nutné projednat buď na radě města, případně opět na zastupitelstvu. Revizi PSZ předkládá na příslušný orgán města touto agendou pověřený radní.

4.4 Financování Plánu sociálního začleňování

4.4.1 Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+

Přehled projektových záměrů se záměrem čerpání z výzev v rámci KPSV 2021+ byl sestaven na základě předložených projektových fiší (06/2024) realizátorů jednotlivých opatření. Projektové fiše vycházejí z metodiky projektového poradenství.

Tabulka 25 – Přehled projektových záměrů z výzev v rámci KPSV 2021+

Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření	Alokace (KPSV+)	Operační program	Prioritní osa	Specifický cíl OP
1.1	1.1.1	1.1.1.1	10 mil. Kč	OPZ+	2	2.1: h)
1.2	1.2.1	1.2.1.1		OPZ+	2	2.1: h)
1.2	1.2.2	1.2.2.1		OPZ+	2	2.1: h)
2.1	2.1.1	2.1.1.1		OPZ+	2	2.1: h)
2.1	2.1.1	2.1.1.2		OPZ+	2	2.1: h)
4.1	4.1.1	4.1.1.1		OPZ+	2	2.1: h)

3.1	3.1.3	3.1.3.1	Do 3 mil. Kč	OPZ+	2	2.1: h)
OPZ+ (KPSV+) celkem	13 000 000 Kč					
IROP (KPSV+) celkem	0					
PSZ celkem	13 000 000 Kč					

V Seznam zdrojů

MMR, Agentura pro sociální začleňování. (2023). *Metodika koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+* (Specifická část). Dostupné z: [Metodika-KPSV-Specificka-cast-2023 \(1\).pdf](#)

Český statistický úřad. [online] Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Mapa zadlužení. [online] Dostupné z: www.mapazadluzeni.cz

Korecká, Z. (2024). *Situační analýza města Ralsko*. Agentura pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Hilscher, Z., Šmoldas M. (2024). *Situační analýza z mapování kontextu lokality Ralsko*. Agentura pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Korecká, Z. (2023). *Předluženost v Ralsku: bariéry a příležitosti pro řešení předlužení a prevenci dalšího zadlužování* (Výzkumná zpráva). Agentura pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Nesvadba, R. (2023). *Aktualizace bezpečnostní analýzy za rok 2023*. Město Ralsko.

Školová, M. (2022). *Prováděcí dokument města Ralsko 2022-2025*. Agentura pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

VI Seznam obrazových příloh

Foto 1 – Sídliště Ploužnice, domy v majetku měst Ralsko a Mimoň (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Foto 2 – Tzv. urbexy (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Foto 3 – Fotbalové hřiště (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

Foto 4 – Bytové domy v Náhlově (zdroj: Peter Charvát, 2020)

Foto 5 – Posilovna na Ploužnici (zdroj: M. Jedlinská, 2024)

VII Seznam grafů

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel v Ralsku v letech 2016-2023

Graf 2 – Věková struktura obyvatel Ralska v letech 2016-2023

Graf 3 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Graf 4 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)

Graf 5 – Podíl (v %) příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku

Graf 6 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Ralsku, SO ORP Česká Lípa, Libereckém kraji a ČR (v %)

Graf 7 – Počet osob v exekuci v Ralsku dle věku (1Q 2024)

Graf 8 – Vývoj podílu osob v exekuci v Ralsku dle počtu exekucí v %

Graf 9 – Vývoj počtu osob v exekuci v Ralsku dle počtu exekucí

Graf 10 – Vzdělanostní struktura obyvatel Ralska v letech 2021 a 2011

Graf 11 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Ralsko, okres Česká Lípa, Liberecký kraj, ČR (2021)

VIII Seznam tabulek

Tabulka 1 – Strategické a specifické cíle jednotlivých tematických oblastí

Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)

Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)

Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023)

Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023

Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)

Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

Tabulka 9 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023

Tabulka 10 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023 podle typu

Tabulka 11 – Počet UoZ v dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-2023)

Tabulka 12 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo

Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Ralsku (2016-2023)

Tabulka 14 – Osobní bankroty v Ralsku (2019-2023)

Tabulka 15 – Evidované trestné činnosti dle jednotlivých skupin ve katastru města Ralsko v letech 2019-2023

Tabulka 16 – Vyhodnocení Strategického plánu sociálního začleňování města Ralsko 2022-2025

Tabulka 17 – Projekty KPSVL

Tabulka 18 – Syntetická analýza

Tabulka 19 – Strategické cíle, specifické cíle a opatření v tematické oblasti rodina, volný čas a vzdělávání

Tabulka 20 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti dluhy

Tabulka 21 – Strategické cíle, specifické cíle a opatření v tematické oblasti bezpečnost, prevence kriminality a zdraví

Tabulka 22 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti zaměstnanost

Tabulka 23 – Strategický cíl, specifické cíle a opatření v tematické oblasti bydlení

Tabulka 24 – Analýza rizik

Tabulka 25 – Přehled projektových záměru z výzev v rámci KPSV 2021+

Datum: 26. 9. 2024

Výpis z usnesení Zastupitelstva města Ralsko ze dne 25. 9. 2024

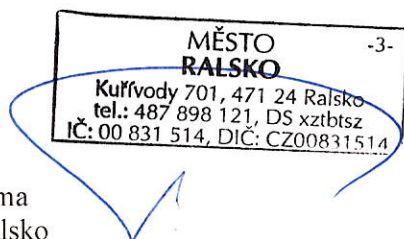
Zastupitelstvo města Ralsko na svém jednání dne 25. 9. 2024 projednalo předložený návrh Plánu sociálního začleňování na rok 2024 – 2028 a přijalo toto usnesení:

Zastupitelstvo města Ralsko
usnesením č. Z – 04/09/24

- **schvaluje znění** Plánu sociálního začleňování na rok 2024 - 2028

Hlasování: pro: 11	proti: 0	zdržel: 0	nehlasoval: 0
pro	proti	zdržel se	nehlasoval
Bc. Bursová Nikola, LL. M.			
Haluzová Jitka			
PhDr. Hanka Jaroslav			
Mgr. Kalvová Šárka			
Müller Tomáš			
Pešta Milan			
Procházka František			
Serbusová Lenka			
Štípek Josef			
Ing. Tůma Miloslav			
Zeman Jaroslav			

S pozdravem

Ing. Miloslav Tůma
starosta města Ralsko

VYJÁDŘENÍ ODBORU PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ (AGENTURA) MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR K PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Žadatel o vyjádření stanoviska (územní celek): **město Ralsko**

Plán sociálního začleňování (PSZ) schválen dne: **25.9.2024**

Kritérium	Komentář
Návaznost PSZ na předchozí strategické dokumenty (jejich účinnost/úspěšnost)	<p>Plán sociálního začleňování města Ralsko 2024-2028 z části navazuje na předchozí Strategický plán sociálního začleňování Ralska z let 2022-2025. V průběhu plánovacího procesu se zjistilo, že většina cílů a opatření navržených v předchozím plánu již není aktuální. Proto bylo rozhodnuto vytvořit nový plán, přičemž ten předchozí slouží jako podklad, z něhož lze čerpat.</p> <p>PSZ vznikl na pracovních skupinách a všechny cíle a opatření jsou výsledkem několikaměsíční společné práce Agentury pro sociální začleňování a aktérů, kteří na území Ralska aktivně působí (vedení města, Komunitní práce, NNO Člověk v tísní, NNO Charita Most, Městská policie Ralsko, zástupkyně z Úřadu práce v Mimoni). Místní aktéři jsou zainteresováni v řešení problematiky sociálního vyloučení, včetně politické reprezentace.</p>
Soulad PSZ se strategickými dokumenty kraje a ČR v oblasti sociálního začleňování a se souvisejícími dílčími politikami, strategiemi a plány	<p>Plán sociálního začleňování je v souladu s Komunitním plánem sociálních služeb ORP Česká Lípa na období 2022-2026. Vznikal také v souladu s Plánem prevence kriminality města Ralsko na období 2023-2028, Prováděcím dokumentem města Ralsko 2022-2025 a Akčním plánem rozvoje města Ralsko 2023. Dokument vychází také ze Situační analýzy z mapování kontextu lokality Ralsko 2024. V neposlední řadě je dokument provázán se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2024-2026. Plán sociálního začleňování je potažmo v synergii s národními strategiemi jako jsou Strategie sociálního začleňování 2021-2030, Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021-2030 a Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.</p>
Kvalita procesu strategického plánování	<p>Skladba lokálního partnerství je reprezentativní. Členové lokálního partnerství se aktivně zapojili do tvorby Plánu sociálního začleňování, především do procesu nastavení a</p>

Kritérium	Komentář
	<p>rozpracování jednotlivých problémů, potřeb, cílů a opatření.</p> <p>V rámci strategického plánování byl dodržen postup od analytické přes návrhovou až po implementační část. Sebraná data jsou spolehlivá a reprezentativní.</p>
Kvalita zpracování PSZ	<p>Plán sociálního začleňování obsahuje analytickou část, strategickou část strukturovanou na strategické cíle, specifické cíle, opatření, k nim stanovené odpovědné subjekty, indikátory a analýzu rizik. Dále obsahuje implementační část, která popisuje, jak bude probíhat řízení realizace PSZ a zavádění jednotlivých opatření pro dosažení cílů, přičemž se klade důraz na koordinaci práce místních aktérů. Důležitou součástí dokumentu je i finanční plán. Navržená řešení v tomto dokumentu jsou akceptovatelná z hlediska implementace národních politik i z hlediska potřeb územního celku a jeho priorit v dané oblasti a též představují přínos v oblasti sociálního začleňování s pozitivním dopadem na cílovou skupinu.</p>
Respektování intervenční logiky (dodržení principu „problém-příčina-návrh řešení“)	<p>Na základě analytických údajů a hlavních příčin problémů, které byly zjištěny během diskuzí v tematických pracovních skupinách, byla vytvořena analýza pomocí metody stromu problému. Tato analýza stromu problému poskytla přehled o hlavním problému, jeho příčinách a důsledcích. Na jejím základě bylo možné identifikovat klíčové oblasti, na které bylo třeba se zaměřit při plánování a implementaci opatření k řešení sociálního vyloučení obyvatel Ralska.</p>
Dopady PSZ	<p>V PSZ jsou specifikovány změny, kterých má plán dosáhnout. Klíčové výsledky a dopady strategického plánu jsou určeny pomocí indikátorů, které jsou stanoveny realisticky.</p>
Způsobilost PSZ pro čerpání dotací z výzvy k předkládání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Zaměstnanost určené pro podporu sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách	<p>Cíle, opatření a cílové skupiny plánu, které mají být financovány z operačních programů zahrnutých v KPSV 2021+, byly sladěny s cíli, podporovanými aktivitami a prioritami těchto programů. Plán také obsahuje přehlednou tabulku, která usnadňuje efektivní stanovení alokací v rámci KPSV 2021+.</p>
Celkový komentář	<p>Plán sociálního začleňování je zpracován kvalitně díky intenzivní spolupráci místních aktérů v rámci lokálního partnerství. PSZ reflektuje strukturu a požadavky dle metodiky KPSV+.</p>

Kritérium	Komentář
	<p>Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR</p> <p>☒ DOPORUČUJE ☐ NEDOPORUČUJE</p> <p><i>Plán sociálního začleňování města Ralsko 2024-2028</i></p> <p>k financování v rámci výzvy k předkládání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus určené pro podporu sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách.</p>

Vyjádření za odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR, oddělení regionálního centra střed zpracoval:

Dne

Mgr. Bronislav Podlaha
vedoucí Regionálního centra střed (RCS)

Potvrzení stanoviska ředitelem odboru pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR:

Dne

Mgr. Martin Šimáček
ředitel odboru pro sociální začleňování (Agentura)